

Posouzení bezpečnostních rizik při sportovních utkáních

Bc. Monika Šanderová

Diplomová práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Monika Šanderová
Osobní číslo:	L23321
Studijní program:	N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Posouzení bezpečnostních rizik při sportovních utkáních

Zásady pro vypracování

- Vypracujte literární rešerši zaměřenou na rizika při sportovních utkáních.
- Pojednejte o současném stavu zajištění bezpečnosti při sportovních utkáních.
- Posuďte bezpečnostní rizika při zvoleném typu sportovních utkáních.
- Navrhněte opatření a doporučení k minimalizaci vybraných rizik při sportovních utkáních.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DIVIŠOVÁ, Vendula. Policing football-related violence in the Czech Republic: the football clubs' quest for profit and security. Online. *Sport in Society*. 2024, vol. 27, no. 3, s. 411-437. ISSN 1743-0437. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/17430437.2023.2262407>. [cit. 2024-10-28].
2. HADDOW, George D.; BULLOCK, Jane A. a COPPOLA, Damon P. *Introduction to emergency management*. Seventh edition. Amsterdam: Elsevier, 2021. ISBN 978-0-12-817139-4.
3. KARAFA, Vladimír; HRINKO, Martin a ZŮNA, Jaromír. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: CEVRO Institut, 2022. ISBN 978-80-87125-35-9.
4. PORADA, Viktor. *Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-903-4.
5. ŠENOVSKÝ, Pavel; ŠENOVSKÝ, Michail a ORAVEC, Milan. *Teorie krizového managementu*. 2. rozšířené vydání. SPB Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2020. ISBN 9788073852313.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Miroslav Tomek, PhD.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **2. prosince 2024**

Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 25. 4. 2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Diplomová práce se věnuje posouzení bezpečnostních rizik při sportovních utkáních, konkrétně fotbalových. Literární rešerše je doplněna o explanaci základních pojmů a orgánů. Na bezpečnostní rizika vycházející z historické analýzy byla aplikována kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností, přičemž nejzávažnější riziko bylo dále posouzeno diagramem příčin a následků. Možná opatření a doporučení jsou zpracována na tři největší rizika. Výsledkem práce je návrh bezpečnostní příručky pro pořadatelskou službu.

Klíčová slova: analýza, bezpečnost, fanoušek, fotbal, pořadatel, příručka, riziko.

ABSTRACT

The thesis is focused on the assessment of safety risks associated with sports events, specifically football matches. The literature review is complemented by an exploration of basic concepts and authorities. A qualitative risk analysis was applied to the safety risks based on historical analysis using their correlation, with the most critical risk further assessed using a cause and effect diagram. Possible measures and recommendations are proposed for the three most significant risks. The main output of the thesis is a draft of safety manual for the organizing service.

Keywords: analysis, safety, fan, football, organizer, handbook, risk.

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucímu diplomové práce, panu doc. Ing. Miroslavu Tomkovi, PhD., za odborné vedení diplomové práce, za ochotu, trpělivost a čas při odborných konzultacích, za poskytnuté materiály a za užitečné a cenné rady při zpracování.

Srdečné poděkování patří také mé rodině a přátelům za neustálou podporu, důvěru a trpělivost nejenom při zpracování této závěrečné práce, ale během celé doby mého studia.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY	13
I TEORETICKÁ ČÁST	15
1 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V PRÁVNÍCH NORMÁCH A ODBORNÉ LITERATUŘE	16
1.1 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V PRÁVNÍCH NORMÁCH	16
1.2 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V KNIŽNÍCH ZDROJÍCH	17
1.3 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V ODBORNÝCH ČASOPISECH.....	19
1.4 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V OSTATNÍCH TIŠTĚNÝCH ZDROJÍCH	21
2 JEVY OVLIVŇUJÍCÍ BEZPEČNOST OSOB NA STADIONECH	23
2.1 RASISMUS VE VZTAHU KE SPORTU	24
2.2 EXTREMISMUS VE VZTAHU KE SPORTU	25
2.3 FOTBALOVÍ FANOUŠCI.....	26
3 ORGÁNY ZAJIŠŤUJÍCÍ BEZPEČNOST PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH.....	28
3.1 POŘADATELSKÁ SLUŽBA ČLENSKÉHO KLUBU	28
3.2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	29
3.3 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČESKÉ REPUBLIKY A ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA	30
3.4 DALŠÍ VÝZNAMNÉ SUBJEKTY ŘEŠÍCÍ BEZPEČNOST PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH	30
4 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH.....	34
5.1 REFLEXE HISTORICKÝCH UDÁLOSTÍ PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH	34
5.1.1 Největší neštěstí v dějinách fotbalu.....	34
5.1.2 Ostatní mimořádné události	37
5.2 ZHODNOCENÍ HISTORICKÉ ANALÝZY V KONTEXTU SOUČASNÝCH PODMÍNEK	39
6 APLIKACE METOD ANALÝZY RIZIK PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH.....	43
6.1 KVALITATIVNÍ ANALÝZA RIZIK S VYUŽITÍM JEJICH SOUVZTAŽNOSTÍ.....	45
6.2 APLIKACE ISHIKAWA DIAGRAMU NA NEJZÁVAŽNĚJŠÍ BEZPEČNOSTNÍ RIZIKO PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH	54

7	NÁVRHY OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ K MINIMALIZACI VYBRANÝCH RIZIK PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH	60
8	DISKUSE.....	65
	ZÁVĚR.....	66
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	69
	SEZNAM OBRÁZKŮ	78
	SEZNAM TABULEK.....	79
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Sportovní události hrají v české společnosti významnou roli a jsou zařazovány mezi nejvýznamnější volnočasové aktivity. Jak podle statistik ubývá aktivních sportovců, přibývá naopak těch, kteří svou oblibu ve sportu projevují pasivním způsobem. Právě fandění na sportovních kláních je v české společnosti zakořeněno velmi silně, což potvrzují údaje o návštěvnosti fotbalových, hokejových i atletických stadionů, anebo sportovních událostí v otevřených arenách (např. Vysočina Arena, která hostí mimo jiné světový pohár v biatlonu).

Vzhledem k vysoké koncentraci návštěvníků jsou sportovní události prostředím, kde působí celá řada rizik, a proto jsou považovány za tzv. měkký cíl. Každá významná sportovní akce tedy vyžaduje odpovídající přípravu, v rámci které by neměla být opomenuta otázka bezpečnosti. Intenzita aktivit směřujících ke zmírňování bezpečnostních rizik se logicky odvíjí od podmínek konkrétního sportovního odvětví a od souvisejících faktorů, mezi které patří například návštěvnost.

Pro účely diplomové práce byl okruh zkoumaných bezpečnostních rizik zúžen na rizika související s fotbalovými utkáními. Mezi sportovními událostmi mají právě fotbalová utkání specifické postavení, a to nejen z hlediska své popularity, ale i z pohledu bezpečnostních výzev, které s sebou přinášejí. Zrovna na fotbalových stadionech došlo v minulých desetiletích celosvětově k řadě tragickým událostem, jež upozornily na slabiny v jejich zabezpečování. Přestože byla mezitím publikována řada bezpečnostních manuálů, studií či popularizačních článků, zdá se, že aktuálnost tohoto tématu nijak neoslabuje. Ba naopak, s vývojem lidské společnosti se vyvíjejí i bezpečnostní rizika vyskytující se na těchto sportovních událostech.

V návaznosti na zmíněné skutečnosti se práce zaměřuje na analýzu vybraných historických událostí, které nastaly na fotbalových stadionech. Identifikovaná rizika jsou následně podrobena hodnocení a na základě jejich rozboru je přistoupeno k vytvoření bezpečnostní příručky, jejíž cílem je minimalizace rizik a ochrana zdraví a života návštěvníků fotbalových utkání. Tato bezpečnostní příručka reaguje na podmínky konkrétního fotbalového klubu, se kterým autorka diplomové práce dlouhodobě spolupracuje.

Umělá inteligence, konkrétně ChatGPT-4 od OpenAI, je využita výhradně pro účely hledání inspirace k jednotlivým myšlenkám, tudíž slouží jenom jako nástroj k doplnění

uceleného kontextu tématu převzatého z osobních zkušeností a odborné literatury. Kompletní obsah práce je napsán pouze autorkou práce, která přebrala informace z řádně ověřených zdrojů, a za správnost textu nese plnou zodpovědnost.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem diplomové práce je posouzení bezpečnostních rizik působících při fotbalových utkáních a na základě výstupů analýzy rizik vytvoření návrhu příručky za účelem prevence vzniku nejzávažnějšího z nich.

Pro podporu splnění hlavního cíle byly stanoveny tyto dílčí cíle:

- Z dostupných českých i zahraničních zdrojů vypracovat literární rešerši, která je zaměřená na bezpečnostní rizika při sportovních, zejména fotbalových utkáních.
- Vytvořit historickou analýzu bezpečnostních rizik, které v minulosti ovlivnily zabezpečení při vybraných fotbalových utkáních, a posoudit jejich současnou úroveň.
- Navrhnout opatření a doporučení k minimalizaci zvolených rizik v rámci fotbalových zápasů.

K vypracování diplomové práce byly použity metody, jako například kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností, Ishikawa diagram, literární rešerše, analýza, syntéza, komparace, indukce, dedukce, abstrakce nebo explanace.

Kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností (tzv. metoda KARS) byla využita při určování vzájemného působení vytyčených rizik a pro stanovení nejzávažnějších z nich. V rámci diagramu příčin a následků (tzv. Ishikawa diagram) došlo ke stanovení šesti oblastí možných příčin vzniku daného důsledku – pochybení pořadatelské služby. Literární rešerše byla použita pro posuzování bezpečnostních rizik při sportovních utkáních z právních norem, knižních zdrojů, odborných časopisů a ostatních tištěných zdrojů.

Analýza byla aplikována ke stanovení klíčových informací v teoretické části vhodných pro danou problematiku a pro zkoumání historických událostí z pohledu bezpečnostních rizik v praktické části. Komparace proběhla při porovnávání využitých zdrojů v teoretické části. Syntéza sloužila ke shrnutí dosažených výsledků při dílčích závěrech teoretické, analyticko-empirické části a závěru. Díky indukci došlo k vyvození obecných závěrů z konkrétních poznatků, například určení rizik z analýzy historických událostí. V rámci dedukce se verifikovala uplatnitelnost informací zjištěných v teoretické části do praktické části a v praxi. K rozpoznání a oddělení nepodstatných informací od podstatných pro charakter práce se využila abstrakce. Pro vysvětlení pojmů a základních orgánů vztažných k bezpečnosti v teoretické části posloužila explanace.

Pro ucelení pohledu na danou problematiku byly stanoveny následující výzkumné otázky, na které se autorka snaží v průběhu práce najít odpovědi:

- Která rizika nejvíce ohrožují bezpečnost při fotbalových utkáních?
- Existuje dostatečná aktuální metodická podpora pro pořadatele vydaná odpovědnými orgány?

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BEZPEČNOSTNÍ RIZIKA PŘI SPORTOVNÍCH UTKÁNÍCH V PRÁVNÍCH NORMÁCH A ODBORNÉ LITERATUŘE

S riziky se člověk během dne setkává nesčetněkrát. Dokonce i když si chce jenom zafandit svému oblíbenému týmu, může ho potkat nějaká riziková situace způsobená ostatními fanoušky, pořadateli, hráči či přírodou. Proto je důležité rizika spojená se sportem (i jeho pasivní formou) průběžně ukotvovat v aktuálních právních předpisech České republiky a podrobovat je kritické analýze v knižních zdrojích, respektive článcích v odborných časopisech.

1.1 Bezpečnostní rizika při sportovních utkáních v právních normách

Aby se v co největší míře zajistila bezpečnost při sportovních utkáních, a tím pádem se předcházelo vzniku rizik, je zapotřebí zabezpečit vhodnou právní úpravu této problematiky. K tomu slouží zákony a ostatní právní dokumenty.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu ukotvuje úlohu sportu v populaci a určuje jednotlivé úlohy ministerstev, ostatních orgánů státní správy a územní samosprávy, jejichž působnost se vztahuje k oblasti sportu. V rámci tohoto zákona je sport stanoven jako činnost veřejně prospěšná, která by měla být umožněna celé společnosti. Důležitým orgánem je Národní sportovní agentura, která mimo jiné vypracovává program na prevenci před manipulováním výsledků sportovních soutěží nebo před násilím, rasismem, diskriminací a dopingem. Zákon také vymezuje určité povinnosti pro vlastníky sportovního zařízení k zajištění bezpečnosti během sportovních událostí, například zhotovit a na viditelné místo připevnit návštěvní řád nebo kontrolovat vstup návštěvníků na sportovní akce. Pokud se bezpečnost osob nebo majetku nepodaří zabezpečit, musí dojít k přerušení nebo ukončení události a k zajištění spolupráce s Policií České republiky (dále jen „PČR“). K porušení pravidel se vážou i přestupky, které se odvíjejí od závažnosti provinění (Česko, 2001). V roce 2023 vešel v platnost zákon, kterým se mění zákon o podpoře sportu (zákon č. 49/2023 Sb.), ve kterém jsou doplněny informace o působnosti Národní sportovní agentury a dozorčí komise (Česko, 2023).

Podstatným zákonem v oblasti bezpečnosti, který se soustředí i na bezpečnost při sportovních utkáních, je **zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**, který mimo jiné vymezuje podstatu trestného činu a okolností, jež vylučují protiprávnost činu – krajní nouze a nutná obrana. V trestním zákoníku jsou vyjmenovány všechny druhy trestů v ČR, mezi než spadá

zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce (§ 76). K tomu se vážou odstavce týkající se výkonu trestu a podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu. Zákon popisuje pojmy rvačka, krádež, loupež, výtržnictví nebo hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (Česko, 2009).

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR uvádí mimo jiné hlavní úlohu tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru. Jedná se o ochranu bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, a dále předcházení trestné činnosti. Příslušník PČR musí podle tohoto zákona zasáhnout, hrozí-li nedodržení vnitřního pořádku a bezpečnosti. V zákoně je zmínka i o omezení osobní svobody nebo práce s informacemi, jako například prokázání totožnosti (Česko, 2008).

Dalším orgánem, který zajišťuje ochranu a bezpečnost osob a majetku, je obecní policie. Podle **zákona České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii** je obecní policie orgánem obce a stará se o veřejný pořádek v rozsahu obce. Zákon definuje provádění jednotlivých úloh, mezi které patří například dodržování pravidel občanského soužití, předcházení kriminality v obci nebo bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích (Česko, 1991).

1.2 Bezpečnostní rizika při sportovních utkáních v knižních zdrojích

Ačkoliv knih se sportovní tematikou existuje po celém světě nepřeberné množství, publikací, které pojednávají o bezpečnostních rizicích spojených se sportovními, popřípadě fotbalovými, utkáními, zase tak mnoho není. Často úzce souvisejí i s dalšími tématy, například sociologií, psychologií, extremismem, veřejným pořádkem atd.

Jak již název **Sociologické problémy sportu** od Aleše Sekoty napovídá, tak se kniha zabývá problémy ve sportu ze sociologického hlediska. Autor se v knize zaměřuje na násilí ve sportu, zejména na fotbalové násilí. Vymezuje pojmy násilí, agresivita či zastrašování z pohledu sociologie nebo čtyři typy násilí ve sportu. Zmiňuje další možná rizika, která pocházejí ze strany fanoušků, například rasismus, xenofobii, pyrotechniku, vandalismus nebo výtržnosti, a jsou zde nastíněna bezpečnostní opatření ke zmírnění tohoto nebezpečí. Sekot se přiklání k dělení fotbalových příznivců na čtyři základní druhy – sportovní diváci, sportovní fanoušci, ultras a hooligans. K tomuto dělení přidal dva základní typy sportovních stoupenců – přímý a nepřímý, přičemž přímý podporuje své oblíbence na stadionu, naopak nepřímý zprostředkovaně přes média. V rámci sociologie nejzajímavější skupinou fanoušků jsou tzv. chuligáni (hooligans), proto je na ně v knize brán největší zřetel. Nechybí zde ani přehled nejvýznamnějších příkladů násilí při fotbalových utkáních. V knize jsou popsány

dva výzkumy, které se týkají sportovních fanoušků. V prvním jsou dotazováni fotbaloví příznivci napříč vybranými kluby v průběhu zápasů dvou kol ročníku 2005/2006 Gambrinus ligy. Druhý komparuje fotbalové a basketbalové stoupence (Sekot, 2008).

Publikace **Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek** od Martina Hrinka řeší problematiku veřejného pořádku a extremismu, jehož nejmarkantnější formou je dle autora divácké násilí. Proto je jedna podkapitola tvořena poznatky o diváckém násilí, které je vnímáno jako nejdrsnější podoba extremismu. Lze zde nalézt podobné dělení diváků jako od Sekoty, tedy na fotbalového diváka, fotbalového fanouška, ultras a fotbalového chuligána. Následně jsou jednotliví příznivci více rozebráni, především tzv. hooligans (česky chuligáni) a jejich projevy (Hrinko, 2021).

Kniha Davida Řeháka a kol. s názvem **Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb** přehledně popisuje současné bezpečnostní hrozby. Mezi hrozby, které se týkají bezpečnosti při sportovních utkáních, patří sociální hrozby (zejména rasismus) a kriminální hrozby – kriminální činnosti (například poškozování cizích věcí nebo vniknutí nepovolaných osob do objektu). Všechny výše uvedené hrozby podle Řeháka spadají do vnějších antropogenních hrozeb (Řehák a kol., 2019).

Hlavním tématem monografie **Fotbalové chuligánství: historie, teorie, a politizace fenoménu**, jejíž autorem je Josef Smolík, je fotbalové chuligánství – jeho vývoj, stručná charakteristika a politizace dané problematiky v ČR. V knize nechybí základní dělení fotbalových fanoušků, které na rozdíl od Sekoty nebo Hrinky je členěno pouze na tři typy – fotbalový divák, fanoušek a chuligán. V příloze lze dokonce dohledat tabulku, která byla vytvořena na základě rozhovorů a rozlišuje jednotlivé druhy podle dalších kritérií. Dále autor v publikaci pracuje s dělením rizikovosti fanoušků a pojmy, jako například xenofobie, rasismus, antisemitismus a nacionální šovinismus. Práce se netýká zkoumání otázky fotbalového chuligánství pouze v ČR, ale i v dalších evropských zemích, například v Anglii, Německu nebo Itálii (Smolík, 2008).

Kniha **Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury** od autorů Mareše, Smolíka a Suchánka je obsahově velmi podobná předešlé knize od Smolíka. Nachází se zde také dělení fotbalového diváka na tři hlavní skupiny, přičemž autoři při jejich definování použili i označení rowdies – skupina fotbalových chuligánů. Uvádějí zde také podskupinu fotbalových chuligánů tzv. roligans (mírumilovnější skupina podporující dánský národní tým). Jsou typičtí tím, že během zápasu pijí alkohol a jsou hlasití, ale nevyhledávají konflikty

s fanoušky protihráčů. Hlavním cílem autorů je zaznamenat vývoj fotbalového chuligánství a objasnit základní rozdíly napříč evropskými zeměmi (Mareš a kol., 2004).

Publikace autorů Buargua de Hollanda a Busseta s názvem **Football Fandom in Europe and Latin America** se snaží o porovnání fotbalových fanoušků v Evropě a Latinské Americe. Z Evropských států se jedná o Velkou Británii, Itálii, Belgii, Švýcarsko, Španělsko, státy bývalé Jugoslávie, Skandinávii, Německo a Rakousko. V Latinské Americe autoři komparují následující státy – Chile, Argentinu, Brazílii, Peru, Kolumbii a Mexiko. V závěrečné kapitole předkládají přehled z obou kontinentů (Buarque de Hollanda a Busset, 2023).

Monografie Radosława Kossakowskiego s názvem **Hooligans, Ultras, Activists: Polish Football Fandom in Sociological Perspective** se zabývá fotbalovými fanoušky, respektive fandomem v Polsku. Autor popisuje vývoj polského fandomu s ohledem na historické události v zemi. Značnou pozornost věnuje skupinám fanoušků, které mají v Polsku velké zastoupení – chuligáni a ultras. Zmíněné skupiny jsou charakteristické tím, že se odmítají podřizovat místním bezpečnostním orgánům a záměrně porušují právní a morální normy. V knize proto neschází ani právní zakotvení této problematiky a zamyšlení se nad budoucím rozvojem a trendy v násilí na stadionech (Kossakowski, 2021).

1.3 Bezpečnostní rizika při sportovních utkáních v odborných časopisech

Ideální variantou pro hledání tzv. šedých míst v dané problematice jsou odborné články ve specializovaných časopisech. Díky prováděným výzkumům v těchto člancích dochází k objevení nových nedostatků a zamyšlení se nad možnými nápravami. Proto odborné články hrají významnou roli v analyzování možných problémů.

Odborná studie **Policing football-related violence in the Czech Republic: the football clubs' quest for profit and security** od Venduly Divišové se zabývá úsilím českých fotbalových klubů účinně reagovat na chování tzv. fotbalových chuligánů. Autorka provedla sedm polostrukturovaných rozhovorů s bezpečnostními manažery vybraných klubů a zkoumala jejich roli při řešení současné bezpečnostní situace na fotbalových stadionech. Zejména si kladla otázku, jak kluby reagovaly na současný trend, kdy je primární odpovědnost za bezpečnost přenášena právě na ně. Tento jev se projevuje jednak stažením policie ze stadionů a také řadou disciplinárních trestů, které některým klubům udělila fotbalová asociace. Z článku vyplývá, že potíže klubů vyloučit problémovou menšinu ze

svých stadionů nadále přetrvávají a mnohdy se tak musely uchýlit k některým kontroverzním opatřením, jako je nasazování soukromých pořádkových jednotek nebo zavedení biometrické identifikace fanoušků (Divišová, 2024).

V odborném článku **From Repression to Prevention in Central Europe: Football Anti-Hooligan Policies in the Czech Republic, Poland, and Slovakia** Smolík a Dordevic porovnávají fotbalové chuligánství v ČR, Polsku a na Slovensku. Autoři vycházejí z analýzy mezinárodních studií o fotbalovém chuligánství a extremismu a mapují chuligánskou scénu ve střední Evropě po roce 1989. Výsledkem je utvoření uceleného přehledu na danou problematiku. Autoři například došli k závěru, že před zkoumaným obdobím boj proti chuligánům nebyl nijak organizovaný a byl spíše ojedinělý. Naopak v současnosti se orgány zaměřují více na prevenci a změnu právních předpisů. Zajímavým zjištěním je, že nejproblémovější zemí z těchto tří je Polsko (Smolík a Dordević, 2023).

Článek Clelanda a Cashmora **Football fans' views of racism in British football** hodnotí vývoj rasismu z pohledu fotbalových fanoušků ve Velké Británii. Autoři od listopadu 2011 do února 2012 prováděli průzkum, ze kterého následně analyzovali 2500 odpovědí od britských fanoušků. Závěr ukazuje, že rasismus v britském fotbale je stále aktuální, ale objevuje se spíše u věkové skupiny 40 let a více. Důvodem je, že uvedení lidé si toto chování osvojili již v dřívějších dobách, kdy fotbal v Británii byl záležitostí tzv. „bílých“. Zatímco u skupiny 25 let a méně je rasismus upozadován. Důležitou myšlenkou je i fakt, že fotbal je odrazem společnosti, tudíž dokud se bude rasismus objevovat mezi lidmi, z fotbalu nemůže úplně vymizet (Cleland a Cashmore, 2016).

V odborné studii **Expert Opinions on Selected Security Aspects of the Prevention and Control of Football Hooliganism** autoři Kouřil a Kovařík realizují empirický výzkum, jehož cílem je hlubší poznání fotbalového chuligánství. Při provádění výzkumu byly osloveny skupiny odborníků (příslušníci PČR a městské policie, techničtí delegáti Ligové fotbalové asociace (dále jen „LFA“) a bezpečnostní manažeři fotbalových klubů), které odpovídaly na otázky týkající se použití sil, technického vybavení, organizačních postupů a legislativy k prevenci fotbalového chuligánství v závislosti na řídicí a profesní pozici a odborné praxi. Výsledek ukazuje, že dotazovaní měli tendenci nadhodnocovat svou vlastní profesi nad ostatními. Důkazem je příklad s policisty a strážníky, kteří podceňovali práci bezpečnostních složek. Dalším problémem byl fakt, že zaměstnanci poradatelské služby nemají dostatečnou odbornou kvalifikaci, což může být dáno také jejich neuspokojivým finančním odměňováním (Kouřil a Kovařík, 2019).

Autoři Suchánek a Mareš ve svém článku **Sociální prevence a pedagogické aktivity proti diváckému násilí: přehled situace v Německu a v České republice** provádí komparaci dvou zmíněných zemí (Spolková republika Německo a ČR) z pohledu diváckého násilí. Uvádějí, že Německo pro boj s násilím sportovních (zejména fotbalových) fanoušků vyčleňuje speciálně proškolené pracovníky, kteří se stávají součástí diváckých komunit. Dále zde probíhá úzká spolupráce mezi jednotlivými institucemi a organizacemi. Naopak v ČR taková provázanost chybí, činnosti jsou roztrženy mezi více subjekty a nejsou ucelené. Pro efektivnější práci s fanoušky klubů, zejména s mládeží, v minulosti vzniklo několik projektů, například Junior fan-klub, Fandíme slušně nebo Občanské sdružení Pro Fotbal Fans (Suchánek a Mareš, 2013).

1.4 Bezpečnostní rizika při sportovních utkáních v ostatních tištěných zdrojích

V návaznosti na platné právní normy dochází k tvorbě podpůrných brožur, manuálů, dohod nebo standardů. Významným producentem těchto dokumentů je Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) ČR a jeho jednotlivé odbory. Mnoho klubů si pro soukromé účely vypracovává své normy, které dodržují nejen zaměstnanci klubu, ale i jeho fanoušci přicházející fandit oblíbenému týmu.

Od roku 2017 určuje vzájemnou spolupráci PČR, Fotbalové asociace České republiky (dále jen „FAČR“) a LFA **Dohoda o spolupráci při zajišťování bezpečnosti a pořádku na fotbalových utkáních**. Tato dohoda nahrazuje předchozí Dohodu mezi PČR a FAČR z roku 2013. Vznikla na základě zlepšení spolupráce jednotlivých složek a zefektivnění bezpečnosti a ochrany během fotbalových utkání pořádaných FAČR, LFA a mezinárodních fotbalových utkáních. Dohoda se opírá o „Usnesení Rady Evropské unie z roku 2010 o aktualizované příručce s doporučeními pro mezinárodní policejní spolupráci a opatřeními k předcházení násilí a výtržnostem a jejich zvládnutí při mezinárodních fotbalových utkáních“. Stanovuje činnosti pro fotbalové kluby, FAČR a LFA, které jsou vymezené v příloze 1 a 2. Je zde uvedeno dělení rizikovosti utkání na nerizikové, rizikové a vysoce rizikové. V závislosti na rizikovosti utkání jsou pro dotčené subjekty vytypovány další úkoly, například pro pořadatele utkání nebo PČR (Policie ČR a kol., 2017).

MV ČR vydalo v roce 2008 manuál s názvem **Bezpečí na sportovních utkáních – Manuál pro fotbalové kluby**, který řeší zejména činnosti, úkoly a postavení pořadatelské služby. Nejdůležitějšími předpisy vymezujícími opatření pořadatele jsou návštěvní řád

daného stadionu a trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.). V manuálu jsou zobrazeny vtipné obrázky k tématu a tabulky, které přehledně znázorňují povinnosti pořadatelské služby, jejich školení nebo doporučení vhodného postupu při vstupních kontrolách návštěvníků. Svě důležité místo zde má i postup zpracování osobních údajů, který se v roce 2008 řídil dnes již neplatným zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (Odbor bezpečnostní politiky, 2008). Od roku 2019 platí nový zákon, který předchází zákon zrušil – zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (Česko, 2019). Dále jsou v manuálu zmíněny bezpečnostní standardy infrastruktury fotbalových stadionů a různá doporučení pro kluby a federace, například orientace na fanoušky a zřízení funkce, která odpovídá za komunikaci mezi klubem a fanoušky (Odbor bezpečnostní politiky, 2008).

Další dokument, který zhotovilo MV, konkrétně Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, s názvem **Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí** shrnuje nejpodstatnější zákony a jejich důležité paragrafy z této oblasti. V brožuře jsou stanoveny povinnosti pořadatele a elementární bezpečnostní doporučení pro ně, například nahlášení akce příslušným orgánům, spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), bezpečnostní dokumentace nebo školení (Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019).

2 JEVY OVLIVŇUJÍCÍ BEZPEČNOST OSOB NA STADIONECH

Každý občan si klade otázku, jak docílit toho, aby se v dané zemi cítil bezpečně a bezpečnost byla zajištěna jemu i jeho blízkým. Jenže co vlastně samotný pojem bezpečnost znamená? Na tuto otázku je velmi těžké odpovědět, jelikož jednotné vysvětlení nelze nalézt ani v zákonech a normách. Pro daného člověka je důležité, aby se v dané chvíli necítil nikým a ničím ohrožován. Přesto takové vymezení slova bezpečnost ve většině případů nestačí.

Pojem **bezpečnost** je složené ze slov „bez péče“, tudíž znamená bez starosti, bez problému nebo mimo nebezpečí (Karaffa a kol., 2022). Své uplatnění nachází jak v rovině jednotlivce, tak v národní rovině – bezpečnost státu. Obecně lze konstatovat, že bezpečnost je společností určený předpoklad, že riziko nepřekročí přijatelnou úroveň (Porada, 2022). V Terminologickém slovníku pojmů MV je bezpečnost charakterizována jako stav, ve kterém systém zvládá čelit známým a očekávatelným vnitřním a vnějším hrozbám, jež mohou negativně ovlivnit jednotlivé prvky, popřípadě celý systém (Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016). Tento pojem lze chápat z objektivního i subjektivního hlediska. Mezi objektivní faktory patří geografie (například vzdálenost), dějinné zkušenosti a neantropogenní jevy (klimatické změny, pandemie, technické havárie). Příkladem subjektivních faktorů jsou osobní, politické, ekonomické zájmy účastníků, civilizační rozdíly (náboženství, kultura, ideologie) nebo strach z neznámého (Karaffa a kol., 2022).

Bezpečnost se skládá z několika druhů, například v současné době velmi klíčové kybernetické bezpečnosti, dále environmentální, ekonomické, surovinové nebo energetické bezpečnosti. Nejznámější je však dělení na vnitřní a vnější bezpečnost (Porada, 2022). Podle Terminologického slovníku pojmů je vnitřní bezpečnost stav, u kterého jsou co nejvíce minimalizovány hrozby mající negativní vliv na stát. Zatímco vnější bezpečnost je stav, při kterém jsou v co největší možné míře sníženy hrozby, které sužují stát zvnějšku. Nejčastěji mají vojenskou, ekonomickou nebo migrační povahu (Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016). Velmi často oba pojmy bývají zjednodušovány a to tak, že vnější bezpečnost je bezpečnost vojenská a vnitřní policejní nebo též kriminální (Porada, 2022).

S bezpečností úzce souvisí bezpečnostní hrozby a bezpečnostní rizika. **Hrozba** bývá naturogenní nebo člověkem podmíněná a má potenciál způsobit škodu konkrétního aktiva (Porada, 2022). Naproti tomu Karaffa a kol. (2022) uvádějí, že hrozba je objektivní a působí nezávisle na daném prostředí a na vůli dotčeného. Autoři Haddow a kol. (2025) využívají

definici pojmu od Národní asociace guvernérů, podle které se jedná o zdroj nebezpečí, který nemusí nutně vést k nouzové situaci nebo katastrofě. Daná hrozba je ovšem pojmenovaná podle nouzové situace nebo katastrofy, jež by mohla způsobit.

Naopak **riziko** má subjektivní charakter a vztahuje se k hrozbou zasaženým lidem. Jelikož jde riziko ovlivnit, jeho míra se odvíjí od toho, jak se daný subjekt zachová (Karaffa a kol., 2022). Riziko je chápáno jako kombinace dvou veličin – pravděpodobnosti (nebo také frekvenci) a následku jevu (Šenovský a kol., 2020). Proto ho lze popsat tak, že s určitou pravděpodobností nastane událost, která je z bezpečnostního aspektu nevíтанá (Porada, 2022). Některé zdroje uvádějí další parametry, které se zohledňují při stanovení rizika, například expozice, možnost zabránění škodám atd. (Šenovský a kol., 2020).

V rámci krizového managementu se pojem definuje jako součin pravděpodobnosti a dopadu (následku). Výsledná hodnota se udává v rozmezí 0-1, popřípadě 0-100 % (Karaffa a kol., 2022). Pravděpodobnost nežádoucího dopadu na ohrožený zájem, tzv. míra rizika, se posuzuje na základě analýzy rizik (Porada, 2022). Důležitou normou, která se zabývá rizikem, je norma ČSN ISO 31 000 – Management rizik (Šenovský a kol., 2020).

Riziko má původ z arabského slova risk a prezentuje nejenom negativní událost, ale i pozitivní. Přesto se v dnešní době zaměřuje pozornost především na negativní pojetí. Důležité je mít na paměti, že riziko nikdy nelze zcela odstranit (eliminovat), ale pouze do jisté míry minimalizovat. Způsob snížení záleží na finančních prostředcích společnosti. Pokud jde riziko přijmout v daném čase a prostoru, jedná se o riziko akceptovatelné. Takové riziko, které setrvá po realizaci nápravných opatření, je tzv. zbytkové riziko (Šenovský a kol., 2020).

2.1 Rasismus ve vztahu ke sportu

Pojem rasismus se v soudobých podmínkách objevuje už několik desítek let, přesto je neustále aktuální. V lidstvu je toto chování už od nepaměti zakořeněné a předává se z generace na generaci. Představovalo totiž, a bohužel pořád představuje, normální přístup velkého procenta lidí (Norberg, 2018). Navíc s přibývajícím migrací a globalizací vyvstává častěji na povrch a je více viditelné. Nejvíce bývá spojováno se skupinami Romů, uprchlíků, Židů nebo národnostních menšin (Smolík, 2008).

Rasismus je přesvědčení, že některé skupiny jsou podřízené ostatním, protože jsou biogeneticky nebo kulturně méněcennější (Weinerová, 2014). Smolík (2008) uvádí, že

rasismus je předpojatost, kvůli které lidé věří, že existují nadřazené (vyšší) a méněcenné (nižší) rasy. Tato myšlenka je umocněna antropologickými odlišnostmi od lidstvem stanoveného normálu, například jiná barva pleti nebo vzhledu obličeje. Rasistické chování nemusí být spojováno pouze s jednotlivci, ale může být součástí společenského pojetí národa (Weinerová, 2014).

Právě proto, že je rasismus součástí přístupu společnosti, není velkým překvapením, že se dotkne také oblasti sportovní. Během fotbalového zápasu jde vidět rasistické projevy ze strany fanoušků, ale i mezi hráči samotnými. Nejčastěji jsou prezentovány formou nadávek, pískotu, bučení, zpívání chorálů, vydávání opičích skřeků nebo házení banánů či ořechů na dané hráče. Pouze zřídka dojde k přímému fyzickému útoku na hráče odlišné barvy pleti (Smolík, 2008).

Počátek rasismu v profesionálním fotbale se datuje od 70. let 20. století do Anglie. Přestože pár hráčů tmavé barvy pleti již hrávalo v anglické lize od začátku století, výraznější nárůst nastal právě v 70. letech. Anglická národnost (převážně bílí muži z dělnické třídy) nechtěla tuto změnu hned přijmout, proto došlo k tak významnému nárůstu rasistického chování. V ČR, respektive v té době ještě v Československu, se rasismus začal objevovat později, s příchodem hráčů tmavé barvy pleti v 90. letech minulého století. Ačkoliv se Mezinárodní federace fotbalových asociací (dále jen „FIFA“) a Unie evropských fotbalových asociací (dále jen „UEFA“) snaží rasismus ve fotbale vymýtit a rozdává za prohřešky přísné tresty (zákaz vstupu na stadion, peněžitý trest) bude ještě dlouhou dobu trvat, než se podaří rasismus odstranit, pokud k tomu vůbec někdy dojde (Smolík, 2008; Cleland a Cashmore, 2016).

2.2 Extremismus ve vztahu ke sportu

Dalším projevem, který je charakteristický pro fotbalové prostředí, je extremismus. Hrinko (2021) ve své knize vymezuje tento pojem jako vyprofilovaný názorový přístup, který se neřídí právními předpisy a normami. Smolík (2008) extremismus prezentuje jako znehodnocování a destabilizace demokratické podstaty státu a základních lidských práv a svobod. Projevuje se zejména útokem na osoby, ničením majetku nebo šířením nedemokratických tezí. Lebeda (2013) uvádí, že se jedná o činnost, při které se násilníci snaží zrušit současné politické uspořádání a substituovat ho svou variantou. Zároveň dodává, že se k tomuto chování vztahují i jiné sociálně patologické jevy, které nejsou v souladu s ústavou konkrétní země (Lebeda, 2013).

Pojmenování extremismus má původ z latinského slova extrém, který představuje nejvzdálenější či nejkrajnější (Hrinko, 2021). Extremistické pole působení je značně rozmanité, protože existuje velké množství politických, náboženských a ideologických pohledů a postupů. Jejich společným rysem je uplatňování násilí k tomu, aby dosáhly daných cílů (Vegrichtová, 2019). Nejznámější dělení extremismu je na levicový a pravicový extremismus. Mezi další typy lze zařadit ekologický radikalismus a extremismus, náboženský extremismus, nacionalismus, komunismus, různé sekty atd. (Lebeda, 2013).

Velmi výraznou formou extremismu je divácké násilí a demonstrace. Hrinko (2021) dokonce považuje divácké násilí za nejtvrdší podobu extremismu. Přestože se na fotbalových utkáních podílí a pohybuje značné množství lidí v různých rolích (organizátoři utkání, pořadatelská a bezpečnostní služba, diváci), nejproblémovější skupinou zůstávají diváci, konkrétně chuligáni a ultras (Hrinko, 2021).

2.3 Fotbaloví fanoušci

Důležitou složkou fotbalových utkání jsou příznivci jednotlivých týmů. Díky jejich fandění jsou zápasy mnohem akčnější a hráčům dodávají více síly a podpory. Ze způsobu povzbuzování lze rozdělit fotbalové nadšence do několika skupin. Běžně se člení do tří kategorií, někteří autoři (například Sekot a Hrinko) k nim přidávají čtvrtou kategorii, tzv. ultras. Dělení pak vypadá následovně:

- fotbaloví diváci,
- fotbaloví fanoušci,
- ultras,
- fotbaloví chuligáni (Hrinko, 2021).

Nejméně aktivní jsou fotbaloví diváci, kteří dokonce některé zápasy sledují zprostředkovaně skrze média. Vyznačují se tím, že je především láká průběh zápasu, jsou nestranní a dokážou objektivně zhodnotit předvedenou hru, protože nefandí jenom jednomu týmu. Nenosí klubové věci a nezajímají se pouze o fotbal, ale i o jiné druhy sportu (Mareš a kol., 2004).

Fotbalový fanoušek je spjatý s konkrétním klubem a přeje si výhru týmu, kterému fandí. Proto více prožívá diskutabilní fauly na své hráče. Nosí klubové oblečení, skanduje s ostatními chorály a chodí na domácí i venkovní zápasy. Shlukují se do skupin (fanklubů),

ve kterých povzbuzují oblíbený tým, jak na tribuně, tak prostřednictvím fanouškovských webových stránek a sociálních sítí (Sekot, 2008; Hrinko, 2021).

Ultras představuje zaryté příznivce, kteří podporují svůj tým na všech domácích a venkovních zápasech. Starají se o vizuální a zvukovou kulisu utkání za jakéhokoliv výsledku. Vytvářejí originální choreografie, transparenty, zpívají chorály a používají pyrotechniku. Během fandění si po celou dobu utkání nesedají, ale stojí, a není neobvyklé ani poskakování. Straní se přímým střetům, agresí a vandalismu (Hrinko, 2021; Sekot, 2008).

Hooligans (hoolifans), česky chuligáni, jsou radikální fanoušci, jejichž základním smyslem není klasické fandění, ale podněcování rozepří a rvaček s dalšími skupinami chuligánů soupeřova týmu na stadionu, a především mimo něj. Těmto bitkám se říká „třetí poločas“ a jedná se o tajnou, předem domluvenou rvačku mezi jednotlivými skupinami odehrávající se mimo areál stadionu (parkoviště, parky, nedaleké ulice). Mají přesně stanovený čas, místo, počet aktérů a způsob boje (například bez zbraní, bez dokopávání ležících násilníků atd.). Během fotbalových zápasů se prezentují zejména výtržnostmi, vandalismem, pyrotechnikou, vniknutím na trávník, házením předmětů na hrací plochu a účastníky hry a nadávkami na hráče, rozhodčí, pořadatelskou službu či PČR. Kolektivním znakem je nevraživost vůči stoupencům soupeřova týmu a loajalita ke svému klubu a jeho barvám. Nosí streetwearové oblečení, rádi ukazují oblíbené symboly a mnohdy si je nechávají vytetovat, například symbol klubu nebo extremistický symbol. Posledních pár let se rozmohly i chuligánské graffiti. Výjimečně mohou být stoupenci chuligánské skupiny spojeni s organizovaným zločinem (Hrinko, 2021; Mareš a kol., 2004; Sekot, 2008).

3 ORGÁNY ZAJIŠŤUJÍCÍ BEZPEČNOST PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH

Snaha o hladký průběh fotbalového utkání bez jakýkoliv problémových událostí nebo neštěstí je v zájmu všech aktérů podílejících se na zabezpečení akce. V závislosti na velikosti a typu (profesionální, amatérské) utkání se celého procesu účastní různý počet lidí. U profesionálních soutěží (1. a 2. liga mužů – v současnosti Chance liga a Chance národní liga) musí být přítomni během zápasu organizátoři (pořadatelé), pořadatelská služba, příslušníci PČR, Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) a Zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“), delegát utkání, kontaktní osoba pro fanoušky a další.

3.1 Pořadatelská služba členského klubu

Organizátorem utkání je takový členský klub, který je v zápisu o utkání napsán jako domácí družstvo (první z uvedených). Hlavním pořadatelem musí být fyzická osoba, která je starší 18 let a je členem FAČR. Společně s organizátorem utkání zodpovídá za technický stav stadionu a průběh celého zápasu. Má na sobě oblečení s nápisem „Hlavní pořadatel“, aby se odlišil od ostatních osob, a především od dalších pořadatelů. Je nutné, aby se řídil instrukcemi rozhodčího či delegáta utkání v rámci své odpovědnosti. Zároveň hlavní pořadatel nesmí souběžně plnit pozici sudího, delegáta nebo člena mužstva (FAČR, 2024).

V pořadatelské službě mohou figurovat pouze proškolené zletilé fyzické osoby, přičemž každá osoba musí být řádně označena (FAČR, 2024). Struktura pořadatelské služby je následovná:

- hlavní pořadatel,
- zástupce hlavního pořadatele,
- ostatní pořadatelé,
- pokladníci,
- zdravotní služba (lékař nebo zdravotník),
- hlasatel,
- obsluha osvětlení,
- videotechnik a
- bezpečnostní manažer (FAČR, 2024).

V závislosti na typu utkání je zapotřebí zajistit dostatečný počet příslušníků pořadatelské služby, který je možný konzultovat s PČR (Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019). Pokud dojde k nedodržení úkolů pořadatelské služby, postih půjde za organizátorem utkání a hlavním pořadatelem (FAČR, 2024).

Hlavními úkoly pořadatelů jsou například hlídat bezpečnost na stadionu, kontrolovat respektování návštěvního a organizačního řádu, reagovat na vzniklé nepředvídatelné situace nebo kooperovat se základními složkami IZS. Dále provádět kontroly u vstupu na stadion a dohlížet, aby se do areálu nedostal žádný předmět, který by mohl ohrozit život nebo zdraví osob – zbraň, zábavná pyrotechnika, alkohol. Nepochybně sem patří i zamezení vstupu nepovolaným osobám do určitých prostor stadionu (Smolík, 2008).

3.2 Policie České republiky

Jednou ze základních složek IZS je PČR, jež je definována v zákoně č. 273/2008 Sb., o PČR jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který je určen občanům. Mezi hlavní úlohy patří zajištění bezpečnosti osob, majetku, veřejného pořádku a zamezování trestní činnosti (Česko, 2008).

Jelikož PČR dohlíží na bezpečnost v rámci veřejného pořádku, v její pravomoci je také pomoc při nenadálé situaci během sportovního utkání. Její přítomnost slouží převážně k preventivním účelům. Svými činnostmi totiž nenahrazuje pořadatelskou službu, ale působí pouze ve chvíli, kdy pořadatelská služba nezvládá dosáhnout nápravy a došlo by k narušení pořádku. Zaměřuje se spíše na zjišťování trestních činů a přestupků a zajištění jejich pachatelů. Dále dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu (Smolík, 2008).

Často se její aktivity dělí dle toho, zda probíhají uvnitř stadionu či mimo. Mimo areál zajišťují bezpečnost osob a majetku při shlukování většího počtu lidí a pomáhají korigovat dopravu na místech, která nespádají pod zřizovatele objektu. Uvnitř areálu stadionu je pravomoc přenechána na pořadatelskou službu a zasahují pouze, pokud je ohrožen život a zdraví občanů, majetek nebo veřejný pořádek. Pokud takový stav nastane, je o tom velitel nasazené jednotky PČR informován hlavním pořadatelem, který mu předá seznam již aktuálně zavedených opatření (předčasné ukončení zápasu nebo jeho přerušení či apel k fanouškům, aby netropili výtržnosti při odchodu). Následně velitel nasazené jednotky PČR přebírá rozhodovací pravomoc, ale i přesto zůstává v kontaktu s hlavním pořadatelem. V závislosti na rizikovosti utkání lze zajistit přítomnost odborníků z odboru diváckého násilí. Výhodou při tomto postupu je, že příslušníci policie mají větší pravomoci než ostatní členové pořadatelské služby (Smolík, 2008).

Důležitým dokumentem pro PČR je „Dohoda o spolupráci při zajišťování bezpečnosti a pořádku na fotbalových utkáních“, kterou se musí od roku 2017 řídit při zaručování bezpečnosti během fotbalových zápasů (Policie ČR a kol., 2017). Významným zákonem je také zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve kterém je zmíněno, že PČR zasahuje, pokud nelze zabezpečit ochranu osob a majetku během sportovních akcí (Česko, 2001).

3.3 Hasičský záchranný sbor České republiky a zdravotnická záchranná služba

Hasičský záchranný sbor ČR je jednotný bezpečnostní sbor, který se řídí zákonem č. 320/2015 Sb., o HZS. Jeho hlavní úlohu představuje ochrana života a zdraví občanů, zvířat, majetku a životního prostředí (dále jen „ŽP“) před MU nebo krizovými situacemi (dále jen „KS“), jako například před požárem, živelními pohromami nebo průmyslovými haváriemi (Česko, 2015; Vilášek a kol., 2023).

Ve vztahu k pořádání sportovních akcí slouží HZS ČR k zabezpečení protipožární ochrany, například hmotných nástrojů požární ochrany, pomoci pro jednotky požární ochrany nebo detekci nebezpečných látek. Přímou starost stadionu mají na starost jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „JSDHO“), které jsou přítomny po dobu celého utkání. Příslušníci HZS ČR zasahují pouze, pokud se stane větší problém a JSDHO ho nedokážou sami zvládnout (Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019).

Základním úkolem **Zdravotnické záchranné služby** je poskytovat přednemocniční neodkladnou péči lidem, kteří jsou ohroženi na životě nebo zdraví. Řídí se zákonem č. 374/2011 Sb. o ZZS a stejně jako PČR a HZS ČR spadá mezi základní složky IZS. Na rozdíl od těchto složek nepatří státu, ale jedná se o příspěvkovou organizaci, která je zřízena krajem. ZZS se podílí na zabezpečení zdravotnické pomoci během fotbalového zápasu, když jsou její pracovníci přítomni během celého utkání. Pomáhají nejenom hráčům, ale i realizačnímu týmu, fanouškům a ostatním účastníkům zajišťujícím průběh utkání (Česko, 2011; Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám, 2019).

3.4 Další významné subjekty řešící bezpečnost při fotbalových utkáních

Mezinárodní federace fotbalových asociací (dále jen „FIFA“) představuje nejvýznamnější konfederaci mezinárodního fotbalu, futsalu a plážového fotbalu, jež sídlí v Curychu ve Švýcarsku. Skládá se z 209 členských asociací (včetně ČR), které musí být součástí jedné ze šesti oblastních spolků dělených podle světadílů. Evropské země spadají pod UEFA. FIFA

se mimo jiné zabývá i problematikou fanoušků (zejména chuligány), rasismem ve fotbale a kooperuje s místními a státními organizacemi a vládními orgány. Rasismus sankciuje takovým způsobem, že klubům odebírá ligové body nebo je rovnou vyřadí z dané soutěže (Smolík, 2008; Creative Commons, 2025b).

Členem **Unie evropských fotbalových asociací** (dále jen „UEFA“) jsou téměř všechny národní fotbalové asociace v Evropě, včetně ČR. Podobně jako FIFA řeší otázky spojené s fotbalovým násilím a rasismem. UEFA za porušení pravidel může udělit pokuty či jiné tresty (zákaz přítomnosti diváků na stadionu, přemístění zápasu na jiný stadion, uzavření stadionu, zneplatnění výsledků, odebrání bodů či vyřazení ze soutěže). Nad těmito tresty dohlíží Kontrolní a disciplinární komise UEFA (Creative Commons, 2025c; Smolík, 2008).

Kontaktní osoba pro fanoušky, tzv. **SLO** – Supporter Liaison Officer (dále jen „SLO“) je využívána jako prostředník mezi fanoušky a klubem, popřípadě fotbalovou asociací. Mezi úkoly patří zefektivnění komunikace jednotlivých složek, předávání žádostí, podnětů nebo stížností od fanoušků a rozhodnutí od vedení klubu. Důležitá je oboustranná snaha, proto je vhodné, aby tato pozice byla obsazena lidmi, kteří se dříve angažovali jako fotbaloví fanoušci, a tudíž mají zkušenosti i z druhé strany mince (LFA, 2019; FAČR, 2025).

4 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Téma bezpečnostních rizik při sportovních (fotbalových) utkáních je v dnešní době stále aktuální, přesto není tolik podloženo v knižních zdrojích nebo odborných člancích. Jedná se spíše o díla staršího data, mnohdy vzniklá počátkem století. Základní informace jsou platné dodnes, ale jelikož je fotbalová komunita živá struktura, vstupují v platnost nová pravidla, která ve starších publikacích nejsou zohledněna. K vydávání aktuálních informací a zpráv z této problematiky slouží zodpovědné orgány, například FIFA nebo UEFA.

I když řídicí orgány v rámci fotbalu vydávají určující stanovy, které jsou pro kluby a vztažné subjekty závazné, přesto existují příklady, kdy se jejich dané kompetence prolínají či dokonce si je vzájemně přebírají. Typickým příkladem jsou povinnosti poradatelské služby a PČR, kdy je dáno, že PČR smí zasáhnout, až pokud poradatelská služba selže nebo je požádá o pomoc. V praxi se však děje, že tyto rozdíly bývají potírány a mnohdy PČR zakročuje v době, kdy by správně ještě neměla.

V odborných monografiích lze vyhledat různé definice pro potřebné pojmy, jako například bezpečnost, riziko, hrozba, rasismus nebo extremismus, ale jedná se o pojmy charakterizované v obecné rovině a vztah k fotbalovému prostředí není nijak specifický. Dále je patrné, že v mnoha pracích není kladen důraz na bezpečnostní otázky z fotbalového hlediska a existuje zde prostor pro detailnější analýzu problematiky. Například v minulosti se stalo v důsledku pochybení bezpečnostních složek (zejména PČR), poradatelské služby nebo dokonce diváků několik vážných událostí se značným počtem obětí. Několik odborných článků jednotlivým událostem věnovalo pozornost, komplexnější analýza více nešťastných případů dohromady však v celosvětovém měřítku chybí.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 POSOUZENÍ SOUČASNÉHO STAVU ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH

K objektivnímu zhodnocení současného stavu dané problematiky je zvolena analýza historických událostí, které mají vliv na bezpečnost při fotbalových utkáních. Mezi rizika nepatří pouze lidský faktor v podobě rozzlobeného a alkoholem posilněného fanouška nebo podcenění situace organizátory, ale také naturogenní nebo technické hrozby.

5.1 Reflexe historických událostí při fotbalových utkáních

Následující část kapitoly slouží jako souhrn zásadních událostí, které se v průběhu fotbalové historie v Česku i v zahraničí staly. U každého příkladu je uvedené stručné shrnutí celého procesu a bezpečnostní rizika. Jednotlivé případy jsou převzaty především ze zpravodajských portálů. Několik událostí, především těch nejzávažnějších, je čerpáno z článků v odborných časopisech.

5.1.1 Největší neštěstí v dějinách fotbalu

Během fandění při fotbalových zápasech nastala v historii řada událostí, kterou by si nejenom fotbaloví příznivci, ale i široká veřejnost, přáli, aby se nikdy nestala. V důsledku těchto případů vyhaslo velké množství lidských životů. Níže lze nalézt přehled nejzávažnějších pohrom v minulosti:

- **Lima 1964.** Za největší fotbalovou tragédií v počtu obětí se považuje rok 1964, kdy si nepokoje vyžádaly 328 životů a 500 osob bylo zraněno (Poláček a Škuba, 2024). Tin a kol. (2023) ve svém článku dokonce uvádí 350 obětí. Na zápas Peru proti Argentině v Limě přišlo přes 50 tisíc příznivců. Zápas byl od začátku pod taktovkou Argentiny, přesto však ke konci utkání vyrovnal peruánský útočník. Rozhodčí však gól neuznal a rozčilení fanoušci začali házet kameny a sedačky z tribuny na hrací plochu, na kterou se snažili dostat. Policisté následně vypustili služební psy, a dokonce využili i slzný plyn. Davy lidí se snažily utéct ze stadionu a velké množství bylo ušlapáno nebo smrtelně zraněno, jelikož východy zůstaly od začátku zápasu zavřené (Ochmanová, 2024). Za rizika lze považovat výtržnictví fanoušků, ale i nepřiměřená aktivita ozbrojených složek a ležérnost pořadatelů.
- **Káhira 1974.** V hlavním městě Egypta – Káhiře se mělo v roce 1974 odehrát přátelské utkání mezi kluby Zamalek SC a FC Dukla Praha. Zápas se však zrušil,

jelikož se na stadion snažilo dostat velké množství fanoušků. Stadion tento nával nevydržel a zřítila se zeď tribuny. Následně nastala panika a mnoho lidí bylo ušlapáno nebo napíchnuto na špičaté ploty. Zemřelo nejméně 49 lidí a několik desítek bylo zraněno (Zoubek, 2024). Bezpečnostními riziky v tomto zápase byly nezvládnutí situace pořadateli, překročení kapacity stadionu a stav tribuny.

- **Moskva 1982.** V roce 1982 na moskevském stadionu v Lužnikách sehrály pohárové utkání kluby Spartak Moskva a nizozemský Haarlem. Ten den bylo v Moskvě minus 10 °C a déšť se sněhem pokryly vrstvou náledí stadion. Proto není divu, že většina fanoušků odcházela domů ještě před skončením utkání. Při jejich odchodu však Spartak dal gól a mnoho lidí se začalo vracet zpátky na místa (Česká televize, 2017). Na zmrzlém schodišti nastal zmatek a tlačence, při které bylo ušlapáno minimálně 66 lidí (Ochmanová, 2022), Tin a kol. (2023) dokonce uvádí, že až 340 lidí. Vzhledem k přísnému režimu v tehdejší Sovětské svazu, byla událost zveřejněna až koncem 80. let a některé detaily dodnes zůstávají neobjasněné (Česká televize, 2017). Hrozbou pro zúčastněné bylo špatné počasí (mráz a náledí), které následnou tlačenci ještě více umocnilo.
- **Brusel 1985.** Na stadionu Heysel v Bruselu v roce 1985 před finálem Poháru mistrů evropských zemí mezi Juventusem a Liverpoolem došlo k potyčce obou táborů fanoušků, které od sebe dělila pouze pletivová zábrana. Britští chuligáni napadli příznivce italského klubu, kteří se snažili zachránit tím, že přelézali betonovou zeď do druhého sektoru. Ta se pod jejich tíhou zřítila a některé osoby zavalila. Celkově zahynulo 39 osob a více než 400 lidí bylo zraněno. Hlavními viníky byli označeni Liverpoolští chuligáni, přesto je patrné, že organizátoři a policie situaci podcenila. Zápas se i přes toto neštěstí odehrál, protože pořadatelé měli obavy, že by zrušení vyvolalo další nepokoje (Steen, 2015; ČTK a Sport, 2020). Na stadionu v Bruselu se vyskytla následující rizika – špatný stav stadionu, problémové chování chuligánů a nedostatečné oddělení obou stran táborů.
- **Bradford 1985.** Pět minut před poločasem zápasu mezi Bradfordem City a Lincoln City v roce 1985 vypukl požár, který způsobil fanoušek neuhašenou cigaretou. Ta spadla mezi dřevěná prkna podlahy do nahromaděných odpadků. Jelikož foukal silný vítr, oheň s kouřem se rychle šířil (Fire Brigades Union, 2024). Na stadionu chyběly hasicí přístroje a byla zamčená část východů a turniketů. I přes to, že policie evakuovala tamní část stadionu, na následky zemřelo 53 osob a dalších 250 bylo

zraněno (Challenger a Clegg, 2011; Vaghela, 2009). Po této negativní zkušenosti s požárem se rušily dřevěné tribuny a nové se nesměly stavět a bylo zakázáno kouření na dřevěných stojanech (Fire Brigades Union, 2024).

- **Nepál 1988.** Za neštěstím na stadionu v Nepálu v roce 1988 stály nepříznivé přírodní podmínky. V průběhu zápasu začaly padat kroupy a během malé chvíle byl nekrytý stadion celý bílý. Následně se k tomu ještě zvedl silný vítr, kvůli kterému začaly lítat sedačky. Fanoušci se snažili před špatným počasím ukrýt pod malou střechou nebo uvnitř stadionu, odkud je vyháněla policie. Z důvodu ušlapání, udušení nebo pádu z tribuny zemřelo 93 lidí a více než sto bylo zraněno (Ochmanová, 2022). Hlavním rizikem v tomto případě se stalo nepříznivé počasí – konkrétně krupobití a vítr. Následná davová panika a neochota policie incident více umocnila.
- **Sheffield 1989.** V roce 1989 se na anglickém stadionu Hillsborough konalo semifinálové utkání Anglického poháru mezi týmy Liverpool FC a Nottingham Forest. Z důvodu pozdního příjezdu Liverpoolských fanoušků ke stadionu, došlo k nakupení velkého počtu fanoušků u vstupních terminálů, které takové množství nestíhalo pouštět (Cocking a Drury, 2014). Následně u vstupu začala tlačence a nepomohlo ani, když policie otevřela vedlejší bránu. Dav se začal valit k vytyčeným sektorům, mnoho lidí bylo natlačeno na plot, který se snažili přelézt, aby si zachránili život, nebo byli ušlapáni. Celkově si událost vyžádala 97 obětí a 766 zraněných (Creative Commons, 2025a). Po tomto incidentu se zpřísnila bezpečnostní opatření při fotbalových utkáních. Místa na fotbalové utkání jsou pouze na sezení, zmizely bariéry mezi tribunami a zpřísnily se podmínky prodeje alkoholu (Česká televize, 2019). Hrozbami se v roce 1989 stal přeplněný stadion, tlačence diváků, nekoordinovaný vstup do sektorů pořadateli a pozdní zásah tamní policie.
- **Ghana 2001.** Dva nejslavnější ghanské kluby domácí Hearts of Oak a hosté Asante Kotoko v roce 2001 hrály mezi sebou místní derby. Hosté celý zápas vedli, ke konci utkání však domácí vývoj zápasu otočili. Tento výsledek neunesli fanoušci Asante a začali na hřiště házet lahve, následně i vytrhané sedačky. Policisté na to okamžitě zareagovali tak, že do davu nejprve stříleli gumovými projektily, potom házeli zábleskovými granáty a stříkali slzný plyn. Tyto drsné metody ihned zabraly a dav se zklidnil. Přesto policejní zásah pokračoval a mezi lidmi se strhla panika. Všichni se snažili dostat pryč ze stadionu skrze pouhých šest úzkých schodišť a brány vedoucí ze stadionu zůstaly zavřené. Vypukla ohromná tlačence a na následky zemřelo

126 lidí (Čermák, 2020), respektive 123 (Tin et al., 2023). Policisté, kteří použili slzný plyn nebyli odsouzeni a konečný verdikt zněl, že došlo k zanedbání bezpečnostních pravidel (Čermák, 2020). Přesto je patrné, že zásadní chybu udělali příslušníci policie a na vině jsou i fanoušci Asante.

- **Indonésie 2022.** V roce 2022 na stadionu Kanjuruhan hrály soutěžní utkání dva indonéské týmy – Arema a Persebaya. Nespokojení domácí fanoušci po prohře svého týmu vtrhli na trávník, odkud je slzným plynem rozháněla policie. Následně začala tlačení a jelikož bylo otevřeno pouze pár výstupních bran anebo nebyly dostatečné k evakuaci, tak se lidé snažili dostat ven přes ploty. Počet obětí dosahuje nejméně na 125 osob a zraněno bylo více než 300 lidí (Seznam Zprávy, 2022). Hlavními důvody neštěstí bylo překročení kapacity stadionu, nedostatečné zabezpečení nouzových východů a malý počet bezpečnostních důstojníků. Navíc bezpečnostní pokyny FIFA zakazují využívání plynu s kontrolou davu (Wiyono et al., 2023).

5.1.2 Ostatní mimořádné události

Naštěstí události na fotbalových stadionech s větším počtem úmrtí nejsou v současné době nijak časté a převažují takové, při kterých dojde k jinému typu ohrožení, například k fyzickému nebo slovnímu napadení:

- **Rozepře mezi dvěma rodinami migrantů.** Během zápasu německé divizní ligy v roce 2024 vypukla šarvátka mezi dvěma rodinami migrantů, které si vyřizovaly své účty za nezaplacení peněžní pohledávky. Při rvačce se nebály použít ostrých zbraní a nožů. Do potyčky se nakonec zapojilo nejméně 60 mužů, dva z nich byli zatčeni. Zraněn byl jeden mladík. Zápas se nedohrál, načež oba kluby vydaly prohlášení, že toto jednání důrazně odsuzují (Černý, 2024).
- **Násilnost hráčů a napadení rozhodčích.** Bohužel při fotbalových zápasech, zejména v nižších soutěžích, není ojedinělé násilné chování hráčů mezi sebou, popřípadě proti rozhodčím. Jako příklad tohoto jednání lze uvést zápas I.B třídy Ústeckého kraje mezi TJ Sokol Údlice a FK Duchcov v roce 2024, při kterém rozhodčí rozdal sedm červených karet hostujícím hráčům. Fotbalisté Duchcova byli celý zápas lepším týmem, a i přes dvě červené karty vedli v závěru hrací doby 2:3. Když pak v devítiminutovém nastavení sudí otočili autové vhazování, po kterém dostal hostující tým vyrovnávací branku, hráči se vrhli na hlavního a pomezního rozhodčího. Toto postrkování a ústní výměna názorů vygradovala až do fyzického

napadení asistenta rozhodčího, tzv. inzultace, a sudí zápas ukončil předčasně. Na místo byla přivolána PČR a napadení rozhodčí se po skončení zápasu nechali ošetřit v nemocnici. Hostující celek pak následně ještě podal stížnost na tendenční chování rozhodčích (Bílek, 2024).

Velmi podobná situace nastala téhož roku i na Karlovarsku, kde byl zápas také ukončen předčasně a shodně jako v předchozí situaci se udělilo sedm červených karet. Zápas měl dohru před disciplinární komisí (Machálek, 2024).

- **Prodej falešných vstupenek.** V roce 2024 policisté dopadli osobu, která prodávala falešné vstupenky nejen na fotbalové zápasy, ale i na jiná prestižní sportovní utkání. Jednalo se o muže z Pelhřimovska na Vysočině, který nabízel lístky na hokejové mistrovství v Praze, na mistrovství Evropy ve fotbale v Německu, na Ligu mistrů a hokejové NHL, přičemž lístky u sebe nikdy neměl. Podvodník způsobil škodu přes 2 miliony Kč, většinu peněz však prosázel (Streichsbierová, 2024; Kozelka, 2024).
- **Rasistické urážky směrem k hráčům.** Rasismus během zápasů není žádnou výjimkou, své o tom ví italský fotbalista Mario Balotelli. Ten si během své fotbalové kariéry vyslechl velké množství nadávek, poprvé už v roce 2013 při milánském derby. Z tribun fanoušci vydávali zvuky opice, mávali nafukovacími banány a nadávali mu. Tehdy dvaadvacetiletý hráč chtěl během zápasu dokonce sám zasáhnout, když ho napadlo se mezi ně vydat. Bohužel tento případ nebyl pro fotbalistu jediný, opakovaně na jeho konto jsou v průběhu zápasů slyšet rasistické nadávky (Gold a Slabý, 2021).

Dalším hráčem, který se setkal s rasistickými urážkami byl například brazilský Dani Alves. Známý je jeho přístup v roce 2014, kdy během zápasu zahrával rohový kop, a ještě, než ho stihnul kopnout, domácí fanoušci ho zasypali nejenom urážkami, ale i předměty. Mezi nimi byl banán vyjadřující nadávku k opici. Fotbalista však toto gesto vzal s humorem mu vlastním a banán snědl. Po vyhraném zápase tuto událost okomentoval tak, že děkuje tomu, kdo ovoce hodil, že mu dodalo potřebnou energii do zápasu (Gold a Slabý, 2021).

Rasismus se nevyhýbá ani ČR, když takto byli uraženi například francouzský Jean David Beauguel (v té době hráč FC Viktoria Plzeň) nebo kolumbijský Jhon Mosquera, tehdejší hráč FC Slovanu Liberec (Gold a Slabý, 2021). V roce 2022 se řešilo rasistické chování vůči teplickému Abdallahu Gningu, kterému hradečtí

fanoušci v podnapilém stavu nadávali do čmouda, opičáka a negra, který má jít jíst banány. Navíc hradecký klub se za toto nemístné jednání ani veřejně neomluvil (Gold, 2022).

Snad nejznámější případ posledních let je spojován s bývalým slávistických hráčem Ondřejem Kúdelou, který údajně v odvetě osmifinále Evropské ligy 2021 proti Rangers přiběhl za Glenem Kamarou a slovně ho napadl. Měl ho rasisticky urážet a nadávat mu do opic (Řalský, 2024). Za svůj výrok mu následně UEFA udělila stopku na deset zápasů, čímž přišel i o nadcházející Mistrovství Evropy ve fotbale, tzv. EURO. Událost měla dohru ještě po skončení zápasu, kdy v útrobách stadionu prý Kamara slávistického stopera fyzicky napadl, za což dostal od UEFA trest na tři zápasy (Milligan, 2021).

- **Využití pyrotechniky.** Použití pyrotechniky během fotbalových utkání (zejména vystřelovací) se stalo téměř každodenním chlebem. Přesto, že klubům hrozí tučné pokuty, v nejvyšší fotbalové lize není neobvyklé, že fanoušci podporují své příznivce tímto způsobem. Například v listopadu 2024 byla Slavia Praha sankciována za nespportovní chování svých fanoušků, kteří při děkovačce použili vystřelovací pyrotechniku. Jelikož se jednalo o opakované napomenutí, Disciplinární komise LFA udělila pražskému klubu pokutu ve výši 350 tisíc korun (Slabý, 2024; DK LFA, 2024).

Obdobný scénář se přitom stal už v srpnu téhož roku, kdy jak fanoušci Slavie, tak Sparty při jejich zápasech použili vystřelovací pyrotechniku. Kluby následně za chování svých příznivců dostaly pokutu 250 tisíc korun, respektive 200 tisíc korun (ČTK, 2024).

5.2 Zhodnocení historické analýzy v kontextu současných podmínek

Předchozí přehled událostí slouží k identifikování nejčtetnějších bezpečnostních rizik vznikajících při fotbalových utkáních. Obdobně jako u dělení mimořádných událostí (dále jen „MU“) či hrozeb, tak i zde lze rizika rozčlenit na naturogenní (vzniklé přírodními podmínkami) a antropogenní (způsobené lidským faktorem nebo technickým stavem).

Nejvýznamnější a nejvíce zastoupené je působení lidského faktoru, jež může mít mnoho podob, od vyjadřování fanoušků přes hráče až po organizátory. Pro fanoušky je charakteristické **výtržnictví a vandalismus**, které se projevují tím, že poškozují prostory

stadionu (například vytrháváním sedaček, čmáráním na stěny toalet či lepením chuligánských samolepek). Neméně častým je házení předmětů na hrací plochu (sedačky, kelímky s pivem), rvačky nebo vtrhnutí na trávník. Toto vyjadřování diváků bývá často umocněno konzumací alkoholických nápojů, zejména piva.

Ačkoliv při vstupu na stadion jsou lidé prohledáni, jestli u sebe nemají předměty, jenž do areálu nepatří, přesto se ve výjimečných případech objeví situace, ve kterých figuruje nůž nebo dokonce střelná zbraň. Taktéž by se správně na zápas neměla dostat ani **pyrotechnika**. Fanoušci využívají především vystřelovací pyrotechniku, dýmovnice nebo světlice. Velkým problémem je **davová panika** (tlačence), která se jen velmi těžko koordinuje a představuje pro lidi vážné bezpečnostní riziko. Stále častěji dochází ze strany fanoušků k **rasistickým nadávkám** směrem k hráčům odlišné barvy pleti. Bohužel takové chování nastává i mezi jednotlivými hráči. Při zvlášť vyhocených zápasech se objevuje **násilnost mezi hráči** samotnými nebo směrem k rozhodčím, tzv. **inzultace**.

Jelikož během utkání musí být přítomné složky IZS (Hasičský záchranný sbor, PČR a zdravotnická záchranná služba), může se stát, že chybný zákrok vznikne i z jejich strany. Z hlediska bezpečnosti jsou nejzřetelnější chyby od příslušníků PČR. Některé MU z předešlých let byly zapříčiněny právě **nepřiměřenou aktivitou PČR**, jako například využitím slzného plynu, který je zakázaný, příliš drsným zákrokem nebo naopak pozdním zásahem.

Velmi důležitou složkou při pořádání fotbalového utkání jsou pořadatelské služby. I když jednotliví členové musí být řádně proškoleni, nebývá výjimkou, že dojde k **pochybení pořadatelské služby**. To se projeví například podceněním situace, nedodržením bezpečnostních pokynů nebo nízkým počtem přítomných zaměstnanců. Problémem se pak může stát špatné nebo žádné značení únikových cest a uzamčení několika vstupních bran. Zřídka se přihodilo, že pořadatelé pustili fanoušky na stadion za mírný poplatek bez platných lístků. Tento fakt vedl v minulosti k událostem, kdy byla výrazně překročena kapacita stadionu. Naštěstí v současné době má každý divák své vlastní místo na sezení, tudíž by k **překročení kapacity** docházet nemělo.

S platností lístků na zápas se vážou i **falešné vstupenky**. Překupník může prodat více vstupenek na jedno místo nebo mohou být zcela neplatné. Přitom divák se o neplatnosti lístků dozví až při vstupní kontrole na stadion.

Dříve riziko představoval **požár**, protože většina stadionů byla postavena ze dřeva. Dnes tomu tak naštěstí již není, neboť byla přijata řada opatření, například zákaz kouření v prostorách stadionu, rozmístění přenosných hasicích přístrojů a zákaz stavění dřevěných konstrukcí. Některé stadiony si od postavení prošly dlouhou cestou, proto není divu, že se mohou nacházet ve **špatném technickém stavu**. Aby se zamezilo neštěstí zřícení části tribuny, je nutné dodržovat bezpečnostní kritéria na stadiony. **Nepříznivé počasí** může mít neblahý vliv nejenom na stav stadionu, ale především na bezpečnost lidí uvnitř. Například při silném větru může dojít k odlétávání přidělaných sedaček nebo při velkém mrazu a krupobití se vytvořit náledí, na kterém se mnoho lidí zraní nebo hůř, při tlačení bude ušlapáno.

Přes veškeré neštěstí, které s sebou tyto události přinášejí, lze na nich nalézt i několik pozitivních věcí. Většinou, když dojde k události s velkým rozsahem, je na ni zaměřena značná pozornost médií a dostane se do povědomí spousty lidí. Proto následkem často bývá zavedení nových bezpečnostních opatření a standardů. Například po požáru v Bradfordu v roce 1985 se zakázaly dřevěné tribuny na stadionech a kouření v těchto místech. Dobrým příkladem je také případ v Sheffieldu (1989), po kterém nastalo významné zpřísnění bezpečnostních opatření – místa pro fanoušky jsou pouze na sezení, odstranily se bariéry u sousedících tribun a byl omezen prodej alkoholu.

Z výše vypsáných bezpečnostních rizik byla vytvořena tabulka 1, která celou problematiku názorně shrnuje. Ke každému riziku jsou uvedeny příklady, které se v minulosti při fotbalových utkáních staly. Z tabulky 1 je zřejmé, že důležitou roli v oblasti bezpečnosti hraje nedisciplinované chování fanoušků. Nesmí se však zapomínat ani na pochybení organizátorů či příslušníků PČR, špatný technický stav stadionu nebo přírodní podmínky. Nejvíce úmrtí má na svědomí davová panika, při které se lidé chovají zcela bezmyšlenkovitě a nehledí na své okolí, a proto dochází k ušlapání mnoha osob (Tabulka 1).

Tabulka 1 – Přehled bezpečnostních rizik s příklady.

Bezpečnostní riziko		Příklad
1.	Výtržnictví a vandalismus	Lima (1964), Brusel (1985), Ghana (2001)
2.	Nepřiměřená aktivita PČR	Lima (1964), Ghana (2001), Indonésie (2022)
3.	Pochybení poradatelské služby	Brusel (1985), Sheffield (1989)
4.	Překročení kapacity stadionu	Sheffield (1989), Indonésie (2022)
5.	Násilnost mezi hráči	Údlice (2024), Rangers – Slavia (2021)
6.	Inzultace rozhodčích	Údlice (2024), Karlovarsko (2024)
7.	Použití zbraní	Německo (2024)
8.	Falešné vstupenky	Pelhřimovsko (2024)
9.	Rasistické urážky	Mario Balotelli (2013), Glen Kamara (2021)
10.	Pyrotechnika	Slavia Praha (2024)
11.	Davová panika (tlačení)	Sheffield (1989), Indonésie (2022)
12.	Požár	Bradford (1985)
13.	Technický stav stadionu	Káhira (1974), Bradford (1985)
14.	Přírodní podmínky	Moskva (1982), Nepál (1988)

(zdroj: vlastní, 2025)

K zamyšlení vyvstává fakt, že většina fotbalových katastrof (i se zásadním dopadem na lidské životy) není nijak detailněji rozebrána v publikacích či odborných článcích. Z toho je patrné, že odborná veřejnost se této problematice příliš nevěnuje a informuje o ní zejména zpravodajství.

6 APLIKACE METOD ANALÝZY RIZIK PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH

V předchozí kapitole byla provedena analýza historických událostí, ze kterých vyšel seznam rizik. Jednotlivá rizika byla charakterizována a následně shrnuta do tabulky, ve které byly uvedeny i konkrétní příklady z minulosti.

V návaznosti na tato rizika byl vytvořen řešitelský tým, který má za úkol posoudit již vybraná rizika a popřípadě je rozšířit o další. Řešitelský tým se skládá z lidí, kteří mají k tomuto oboru blízko a sami se účastní jistým způsobem fotbalových utkání. Je zde zastoupen autor práce jako koordinátor expertního týmu, bezpečnostní pracovník druholigového mužského týmu, zástupce fanouškovské komunity, příslušník PČR, velitel JSDHO a znalec metodiky analýzy rizik. Členové chtěli zůstat v anonymitě, proto jsou uvedené pouze jejich profese a úkoly v týmu.

Po konzultaci s jednotlivými příslušníky byl předchozí seznam doplněn o rizika, která by se mohla v rámci fotbalového utkání přihodit. S ohledem na současnou dobu se nesmí zapomínat na riziko **aktivního útočníka**, jenž se může nepozorovaně dostat mezi fanoušky, fandit s nimi a následně v průběhu zápasu zaútočit na své okolí a ohrozit fotbalové stoupence povzbuzující oblíbený klub. S aktivním útočníkem souvisí i riziko **teroristického útoku**, jelikož fotbalový stadion je tzv. měkký cíl¹.

Problémem při fotbalovém zápasu jsou **návykové látky**, především alkohol. Někteří fanoušci si neumějí představit tento sportovní zážitek bez několika piv a klobásy. Horším příkladem je pak užití drogy, kdy může být člověk agresivní a nebezpečný sobě a svému okolí. Nejenom při požití návykových látek, ale i z jiných důvodů se fotbalový příznivec může zranit. Většinou dochází k malým **zraněním**, například oděrkám, naraženinám či zlomeninám z důvodu upadnutí či zakopnutí. V horším případě může dojít k selhání organismu. Proto nesmí na žádném zápase chybět ZZS, která je připravena kdykoliv během utkání zasáhnout a je přítomna pro všechny osoby, od hráčů přes organizátory až po fanoušky.

Vlivem okolních událostí a následné davové paniky je výrazným rizikem také **ušlapání**. Nastává k němu, když se velké procento lidí snaží dostat z určitého místa na jiné, například

¹ Měkkým cílem se rozumí prostor, kde se pohybuje velké množství osob a není zde zajištěno dostatečné zabezpečení před agresivním napadením. Jedná se například o školská zařízení, nákupní centra, nemocnice či kulturní a sportovní akce. Bývá často vybírán jako cíl útoků, zejména teroristických (MV ČR, 2025; Magistrát HMP, 2023).

když se snaží dostat ze stadionu ven. Lidi do sebe navzájem tlačí a strkají se a pokud někdo z nich upadne na zem, většinou už nemá šanci se zvednout a ostatní lidé po něm začnou šlapat. V dobrém případě skončí pouze hodně pošlapaný, s vnitřním krvácením nebo propíchnutou plící nebo v horším se udusí či podlehne závažným zraněním.

Za riziko lze považovat i **technické problémy**, které mohou omezit chod celého zápasu, a hlavně jeho bezpečnost. Do této kategorie spadá například výpadek osvětlení, porucha zvukového nebo digitálního systému, výpadek elektrické sítě či neprůchodnost evakuačních cest.

Výsledný soupis tvoří následujících 21 rizik, která budou analyzována metodami analýzy rizik – kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností (dále jen „KARS“) a diagram příčin a následků (Ishikawa diagram nebo též diagram rybí kosti):

- výtržnictví,
- vandalismus,
- nepřiměřená aktivita PCR,
- pochybení pořadatelské služby,
- překročení kapacity stadionu,
- násilnost mezi hráči,
- inzultace rozhodčích,
- použití zbraní fanoušky,
- falešné vstupenky,
- rasistické urážky,
- pyrotechnika,
- davová panika (tlačence),
- požár,
- špatný technický stav stadionu,
- nepříznivé počasí,
- aktivní útočník,

- teroristický útok (mimo aktivního útočníka),
- užití návykových látek fanoušky,
- ušlapání,
- zranění osob,
- technické problémy.

6.1 Kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností

Kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností (metoda KARS) slouží k vytyčení nejzávažnějších rizik, která mohou pro daný systém nebo událost nastat a kterým je potřeba věnovat se nejdříve. Výsledkem je graf rozdělený do čtyř oblastí, podle kterých se určuje závažnost rizika. Jedná se o metodu kombinovanou, protože obsahuje jak kvalitativní, tak i kvantitativní přístup. Nejprve je důležité vytvořit seznam rizik, stručně je charakterizovat a zanást je do tabulky (kvalitativní přístup). Tabulka je vyplněna dle souvztažnosti rizik binárně (1 nebo 0) a pro vytvoření grafu je nutné provést základní výpočty (kvantitativní přístup). Kvalitativní přístup dále představuje rozdělení grafu do čtyř oblastí, které jsou okomentovány slovně (Pacinda, 2010; Brehovská, 2014).

Jelikož se během fotbalových utkání může objevit velké množství rizik, je důležité tato rizika seřadit podle nebezpečnosti a primárně se zabývat těmi nejkritičtějšími. Na začátku analýzy se identifikují rizika, která ohrožují danou akci (viz výše) a vytvoří se z nich tabulka rizik (Tabulka 2). Ta se následně binárně ohodnotí v závislosti na tom, zdali zmíněná rizika korelují. Pokud riziko v daném řádku ovlivňuje (způsobí) riziko ve sloupci, uvede se 1, pokud tomu tak není, zapíše se 0. V rámci hlavní diagonály se uvedou 0, protože stejné riziko na sebe navzájem nemůže působit (Tabulka 2). Poslední řádek a sloupec představuje sumu hodnocení rizik – součet 1 a 0 (Brehovská, 2014).

Tabulka 2 – Seznam rizik.

RIZIKO	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	SOUČET (ΣR_i)
1. Výtržnictví	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	12
2. Vandalismus	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	11
3. Nepřiměřená aktivita PČR	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	5
4. Pochybení pořadatelské služby	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	12
5. Překročení kapacity stadionu	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	10
6. Násilnost mezi hráči	0	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
7. Inzultace rozhodčích	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
8. Použití zbraní fanoušky	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	9

RIZIKO	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	SOUČET (ΣR_i)
9. Falešné vstupenky	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	9
10. Rasistické urážky	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
11. Pyrotechnika	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	7
12. Davová panika (tlačení)	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	6
13. Požár	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	8
14. Špatný technický stav stadionu	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	6
15. Nepříznivé počasí	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	6
16. Aktivní útočník	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	6

RIZIKO	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	SOUČET (ΣR_i)
17. Teroristický útok (mimo aktivního útočníka)	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	8
18. Užití návykových látek fanoušky	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	10
19. Ušlapání	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
20. Zranění osob	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
21. Technické problémy	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	10
SOUČET (ΣR_j)	11	10	15	18	5	1	5	10	2	7	5	16	9	3	0	1	0	0	10	17	7	-

(zdroj: vlastní, 2025; podle metodiky Brehovská, 2014)

Z vyplněné tabulky 2 se následně spočítají koeficienty aktivity a pasivity, díky kterým se výsledné hodnoty budou moci převést do finální tabulky rizik. Koeficient aktivity (dále jen „ K_{ARi} “) udává v procentech, kolik rizik může být vyvoláno, pokud dojde k riziku R_i (riziko i -tého řádku). Koeficient pasivity (dále jen „ K_{PRj} “) procentuálně vyjadřuje, kolik rizik může být ovlivněno, pokud dojde k riziku R_j (riziko j -tého sloupce) (Brehovská, 2014).

Matematické vztahy (1), (2):

- **koeficient aktivity:**

$$K_{ARi} = \frac{\sum R_i}{x-1} * 100 [\%] \quad (1)$$

kde:

$\sum R_i$ – součet rizik v daném řádku,

x – počet hodnocených rizik (Brehovská, 2014).

- **koeficient pasivity:**

$$K_{PRj} = \frac{\sum R_j}{x-1} * 100 [\%] \quad (2)$$

kde:

$\sum R_j$ – součet rizik v daném sloupci,

x – počet hodnocených rizik (Brehovská, 2014).

V tabulce 2 poslední řádek a sloupec představuje sumu daného řádku a sloupce. X (počet hodnocených rizik) je 21. Jelikož stejné riziko na sebe navzájem nemůže působit, počítá se s $x-1$. Z důvodu obsáhlosti a podobnosti výpočtů jednotlivých koeficientů aktivity a pasivity, byly vloženy do příloh (Příloha P I; Příloha P II).

Z výpočtů koeficientů aktivity (K_{ARi}) a pasivity (K_{PRj}), které jsou obsahem přílohy P I, respektive přílohy P II, je zpracována tabulka sloužící k přehlednému shrnutí výsledků (Tabulka 3). Obsahuje čísla rizik, která jsou shodná s tabulkou 2. Pod uvedenými riziky jsou hodnoty daných koeficientů aktivity, respektive pasivity (Tabulka 3).

Tabulka 3 – Výpočty koeficientů aktivity a pasivity.

Riziko	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
K_{ARi} [%]	60	55	25	60	50	20	20	45	45	25	35	30	40	30	30	30	40	50	10	10	50
K_{PRj} [%]	55	50	75	90	25	5	25	50	10	35	25	80	45	15	0	5	0	0	50	85	35

(zdroj: vlastní, 2025; podle metodiky Brehovská, 2014)

Ze zpracovaných výsledků v tabulce 3 se bude vycházet pro stanovení os výsledného grafu, které graf rozdělí do čtyř kvadrantů klasifikující rizika podle důležitosti. Nejzávažnější rizika budou tvořit 80 % všech rizik, tudíž I. kvadrant bude největší a měl by obsahovat většinu rizik, na která bude brán primární zřetel. K výpočtu budou potřeba největší a nejmenší hodnoty K_{ARi} , respektive K_{PRj} . Vzorci pro osy O_1 a O_2 (3), (4):

$$O_1 = K_{AR(max)} - \frac{(K_{AR(max)} - K_{AR(min)})}{100} * 80 [\%] \quad (3)$$

kde:

$K_{AR(max)}$ – největší hodnota koeficientu aktivity,

$K_{AR(min)}$ – nejmenší hodnota koeficientu aktivity (Brehovská, 2014).

$$O_2 = K_{PR(max)} - \frac{(K_{PR(max)} - K_{PR(min)})}{100} * 80 [\%] \quad (4)$$

kde:

$K_{PR(max)}$ – největší hodnota koeficientu pasivity,

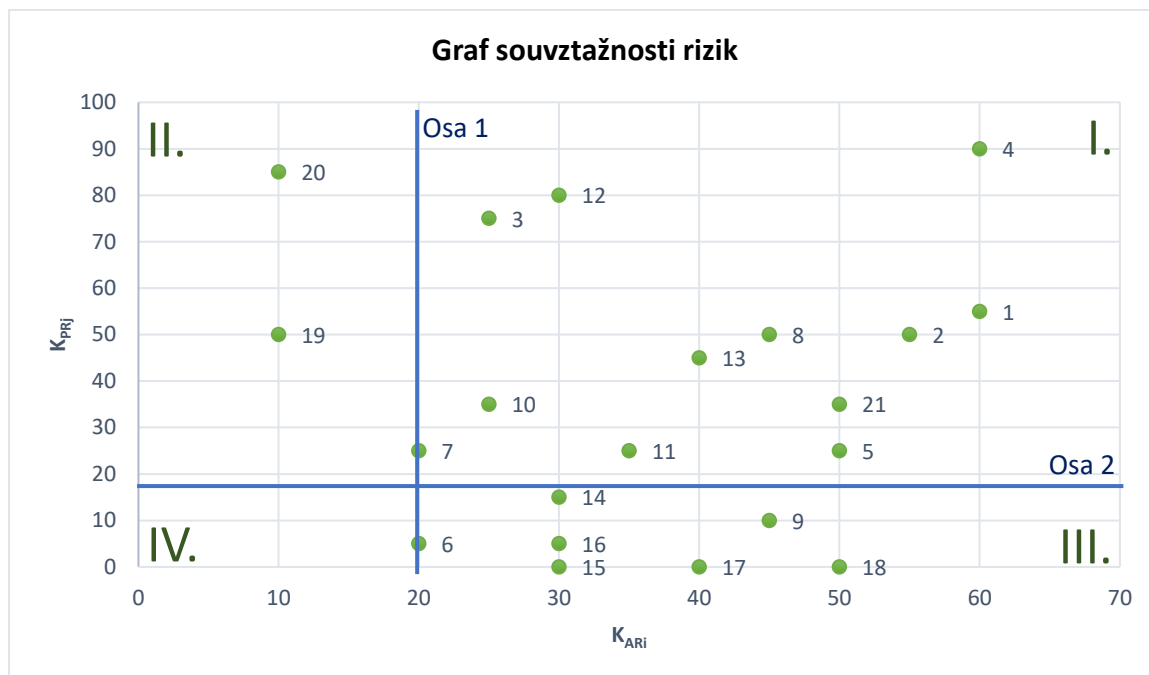
$K_{PR(min)}$ – nejmenší hodnota koeficientu pasivity (Brehovská, 2014).

Výpočet os O_1 a O_2 :

$$O_1 = 60 - \frac{(60 - 10)}{100} * 80 = 20$$

$$O_2 = 90 - \frac{(90 - 0)}{100} * 80 = 18$$

Z výpočtu os vyšlo, že hodnota $O_1 = 20$ a $O_2 = 18$. Obě hodnoty se zanesou do výsledného grafu souvztažnosti, který vznikne z hodnot K_{ARi} a K_{PRj} (Obrázek 1).

Obrázek 1 – Graf souvztažnosti rizik.

(zdroj: vlastní, 2025; podle metodiky Brehovská, 2014)

Z obrázku 1 je patrné, že graf je rozdělen do čtyř kvadrantů, ve kterých jsou zaneseny hodnoty jednotlivých rizik (K_{ARi} a K_{PRj}). Podle toho, v jakém kvadrantu se nacházejí, se k rizikům přistupuje a přijímají se odlišná opatření. Každý kvadrant představuje jednu oblast, které se dělí následujícím způsobem:

- oblast I. – oblast primárně a sekundárně nebezpečných rizik,
- oblast II. – oblast sekundárně nebezpečných rizik,
- oblast III. – oblast primárně nebezpečných rizik,
- oblast IV. – oblast relativně bezpečná (Pacinda, 2007).

Do oblasti primárně a sekundárně nebezpečných rizik patří nejkritičtější rizika, která jsou pro fotbalová utkání nejzávažnější a může při nich dojít k tzv. domino efektu². Jedná se o rizika, která mají vysokou schopnost ovlivňovat ostatní rizika, ale zároveň být ovlivňovaná, tudíž velmi zranitelná. Čím více se riziko nachází vpravo nahoře, tím je vážnější (Pacinda, 2007).

² Domino efekt či řetězová reakce představuje nárůst možnosti vzniku hrozby či intenzity důsledku. Jedná se o hromadnou odezvu, při které jedno riziko zapříčiní vznik dalších obdobných rizik (Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016).

Pro tento případ použití metody KARS do oblasti I. spadají tato rizika:

- výtržnictví,
- vandalismus,
- nepřiměřená aktivita PČR,
- pochybení pořadatelské služby,
- překročení kapacity stadionu,
- inzultace rozhodčích,
- použití zbraní fanoušky,
- rasistické urážky,
- pyrotechnika,
- davová panika (tlačenice),
- požár,
- technické problémy.

Sekundárně nebezpečná rizika jsou snadno ovlivnitelná a mají pouze nepatrný dopad na ostatní rizika. Jelikož na ně snadno působí vnější prostředí, jsou citlivá na změny (Pacinda, 2007). Z výsledného grafu souvztažnosti do této kategorie se řadí:

- ušlapání,
- zranění osob.

Rizika v oblasti primárně nebezpečných rizik mají výrazný dopad na ostatní rizika, ale naopak tomu není. Jedná se o klíčová rizika, protože sami o sobě jsou stabilní, ale spouští rizika druhá. Je vhodné na ně po primárně a sekundárně nebezpečných rizik brát velký zřetel, jelikož se tím zabrání vzniku dalších rizik (Pacinda, 2007). Z obrázku 1 do této oblasti patří tato rizika:

- násilnost mezi hráči,
- falešné vstupenky,
- špatný technický stav stadionu,
- nepříznivé počasí,

- aktivní útočník,
- teroristický útok (mimo aktivního útočníka),
- užití návykových látek fanoušky.

Jak již název poslední oblasti napovídá – oblast relativně bezpečných rizik, nepředstavují tato rizika velkou hrozbu. Nejsou moc ovlivnitelná, ani neovlivňují jiná rizika. Působí samostatně a neinteragují s okolím. Není potřeba na ně tolik dohlížet (Pacinda, 2007). Do tohoto kvadrantu nespádají žádná rizika, pouze riziko 6 – násilnost mezi hráči je na pomezí.

Z obrázku 1 je zřejmé, že nejvýraznější riziko je pochybení pořadatelské služby, následuje výtržnictví a davová panika (tlačence). Tato rizika jsou klíčová pro zajištění bezpečnosti, protože při vzniku daného rizika hrozí kumulativní účinek a mohla by se na ně navázat další rizika. Následkem těchto typů rizik může být i značné zranění osob a následná péče o ně. Cílem zúčastněných osob fotbalového utkání je minimalizovat nejenom výrazná rizika, ale zaměřit se na všechna rizika, která mohou na stadionech nastat, a konstruktivně s nimi pracovat.

6.2 Aplikace Ishikawa diagramu na nejzávažnější bezpečnostní riziko při fotbalových utkáních

Ishikawa diagram, též zvaný diagram příčin a následků nebo diagram rybí kosti, je analytická metoda, která je založena na grafickém znázornění analýzy příčin a následků. Vymyslel ji Kaoru Ishikawa, podle něhož je pojmenovaná. Často se jí také říká diagram rybí kosti, protože připomíná rybí kostru – hlava je hlavní následek (problém) a jednotlivé rybí kosti představují základní příčiny, které se mohou dále dělit a konkretizovat. Stojí na principu kauzality, tzn. že všechny následky mají určité příčiny, které se analyzují a následně se sepíší do diagramu. Pro svou univerzálnost se využívá v oblasti kvality a oblasti rizik, kde se snaží vyřešit daný problém. Ke stanovení potenciálních příčin je možné pracovat v týmu a využít například metody brainstormingu³. Ishikawa diagram se používá nejenom zpětně – k odhalování původu problému, ale i dopředu pro identifikaci zdroje a jeho minimalizaci (ManagementMania, 2015).

³ Brainstorming je kolektivní tvůrčí metoda, jejíž snahou je vytvářet velké množství nápadů na určené téma. Využití nachází při řešení problémů, ale i při formování nových originálních myšlenek (ManagementMania, 2016).

V práci se tato metoda aplikuje na nejzávažnější riziko, které vyšlo z předchozí metody KARS. Využije se k hledání příčin konkrétního následku (pochybení pořadatelské služby), aby bylo pochopeno, v čem tkví závažnost daného rizika a jak by se mu dalo co nejefektivněji zabránit. Jednotlivé příčiny rybích kostí byly zvoleny podle následujících kategorií: vybavení, proces, lidé, finance, prostředí a management (Obrázek 2).

Všechny následující kategorie jsou popsány v návaznosti na Obrázek 2. V první oblasti, vybavení, byly jako nejdůležitější příčiny vybrány nefunkční ozvučení, porucha turniketů, absence kamer, nefunkční osvětlení a uzavřenost bran. **Ozvučení** hraje významnou roli při komunikaci hlasatele (pořadatele) směrem k divákovi. Slouží nejenom k informování o skóre, počtu diváků a usměrňování chování fanoušků, ale při výjimečných případech i k varování fotbalových příznivců a dalšímu řízení (řízení evakuace, uklidňování paniky atd.). Proto je velkým problémem, když na začátku utkání nebo v průběhu přestane ozvučení fungovat, vypadává či pouze šumí.

Podobnou úlohu plní **osvětlení**, díky kterému je na hřišti a na tribunách vidět. Hráči tak mohou hrát i v pozdních hodinách a diváci mají možnost všechno podstatné sledovat. Pokud by osvětlení zhaslo – z důvodu výpadku elektrického proudu, poruchy žárovek nebo jiného důvodu, mohl by v hledišti nastat zmatek a panika, která se může transponovat až do tlačenice a hrozilo by neštěstí v podobě zranění či ušlapání.

Při vstupu na stadion lidé chodí přes **turnikety**, kde se prokážou platnou vstupenkou a jsou mírně prohledáni, jestli u sebe nemají zbraně nebo jiné nebezpečné předměty. Pokud by se turnikety porouchaly, mohly by se vyskytnout dlouhé fronty, které by způsobily tlačenice a nepokoje. S tímto rizikem úzce souvisejí i **brány**, které umožňují vstup a výstup pouze ve stanovených segmentech a oddělují sektory hostů od sektorů domácích. Před každým začátkem se musí kontrolovat, zdali jsou přístupné, odemčené a hlídané. V opačném případě například při evakuaci by kvůli špatně zajištěné bráně mohlo zbytečně vyhasnout velké množství životů.

Nedostatek **kamer**, špatné rozmístění, porucha záznamu a mnoho dalšího ohrožuje bezpečnost a následné odhalení konkrétních fanoušků, kteří se dopustili nedovoleného incidentu. Kamery jsou instalované uvnitř areálu v jednotlivých sektorech, na chodbách i před pokladnami. Mezi další zařízení sloužící k zajištění bezpečnosti spadá i technické vybavení, například vysílačky, generátory atd. Důležitá je jejich pravidelná kontrola a správná manipulace s nimi.

Druhou kategorií je proces, do kterého byly zvoleny následující příčiny: neefektivní koordinace, zmatek v komunikaci, nedostatečná příprava a nezpracování plánů. **Koordinaci** se rozumí spolupráce s ostatními příslušníky. Je nutná součinnost všech členů poradatelské služby a dalších složek – PČR, HZS ČR, respektive JSDHO, ZZS a jiné. Pokud by zásah nebyl správně koordinován, mohlo by dojít ke zmatečnému rozdělování úkolů, ohrožení osob, neefektivnímu zákroku a kontraproduktivitě složek. Na koordinaci navazuje **komunikace** všech zúčastněných, protože pokud by nastal v komunikaci zmatek nebo by spolu některé složky nekonzultovaly své postupy a myšlenky, hrozilo by zdržení, nejednotnost v zásazích či riziko zraněných fanoušků a zasahujících aktérů.

Na každé utkání je nutné se dopředu **přípravit**, nejenom vybavením, ale i domluvou mezi jednotlivými členy, a projít si možné krizové scénáře. Je vhodné si dopředu zpracovat **plány**, jak postupovat při vážných situacích, například při výtržnostech, zraněních nebo evakuaci, aby nedošlo k pochybení zasahujících členů, panice a zbytečnému zmatku.

Třetí oblast, lidé, se dále dělí na nedostatečné školení, nízký počet, nedostatečnou kvalitu, nedostatečnou komunikaci, nízkou motivaci a nevyhovující zdravotní stav. Pravidelné a pečlivé **školení** představuje základ pro správný chod poradatelských služeb. Pokud by poradatelský personál nebyl řádně poučen a neměl by dostatečné znalosti o vyplývajících povinnostech z této profese, mohlo by to vést k chybám v rámci jejich pravomocí – například by mohli překročit práva vůči fanouškům, nedostatečně by zabezpečili evakuační cesty nebo by se pletli do kompetencí jiných orgánů.

Při nedostatečném **počtu** zaměstnanců by nebyly poskytované služby na tak dobré úrovni, dokonce by se mohlo stát, že by nějaké úlohy nebyly obsazeny. Zvýšila by se tím pravděpodobnost vzniku nepokojů v sektorech nebo při vstupu na stadion. I kdyby nedošlo k personálnímu poddimenzování, problémem by se mohla stát **nekvalita** a nedbalost. Například, i přes dohlížení dostatečného počtu pořadatelů na fanoušky, jejich nevšímavost a ignorace možných konfliktů by vedla k vážnějším potyčkám. To samé platí u **komunikace**, protože pokud vzájemně mezi sebou příslušníci nebudou spolupracovat a domlouvat se na postupu práce, bude toto chování spíše na škodu než k užítku.

Aby se daly bezpečnostní služby dělat kvalitně a poctivě, je potřeba zaměstnance **motivovat**. Zejména se jedná o finanční motivaci, ale lze přislíbit zaměstnanecké benefity a najdou se i tací, kteří tuto práci berou jako svoje poslání a o motivaci nemají nouzi.

U pořadatelů se musí zohlednit také **zdravotní stav**, jelikož musí splňovat mnohdy i fyzicky náročné úkoly. Příslušníci nesmějí být příliš mladí, fyzicky nezdatní nebo naopak už postaršího věku s pohybovými vadami.

Čtvrtým okruhem jsou finance, jejichž základním dokumentem je rozpočet. Rozpočet představuje plán, ve kterém jsou specifikovány finanční prostředky klubu a na co se tyto peníze využijí. V tomto případě riziko představují nízké mzdy, absence školení, nedostatek ochranných pomůcek a technického vybavení. **Mzdy** zaměstnanců hrají významnou roli k tomu, aby pracovali na dostatečné úrovni a bezpečně, protože pokud by byl plat příliš nízký, nebyli by správně motivovaní a práci by nemuseli provádět kvalitně. V rámci rozdělování finančních prostředků se nesmí zapomínat na pravidelná **školení** personálu, aby byli schopni zvládat práci na odborné úrovni. Jednotlivé kurzy by měly obsahovat poskytování první pomoci, zvládání davového chování, asertivní jednání atd.

Ochranné pomůcky pořadatelům zajistí větší bezpečnost, profesionalitu a zvýší jejich prestiž. Do této kategorie spadají reflexní vesty, zdravotnický materiál atd. S tímto typem zabezpečení souvisí **technické vybavení**, kam se řadí kamerový systém, evakuační značení, nouzové osvětlení a vylepšení vstupních bran nebo turniketů.

Pátou kategorií je prostředí, mezi které lze zařadit nepříznivé počasí, nevyhovující infrastrukturu, špatnou dostupnost a neoddělené sektory. **Nepříznivé počasí** (bouřka, liják, mraz, silný vítr) může výrazně ovlivnit posloupnost celého zápasu. Pokud by počasí nedovolovalo v zápase pokračovat, museli by ho pořadatelé přerušit a dohrávalo by se jindy. V případech, že by se v utkáních pokračovat mohlo, musely by se upravit podmínky pro fanoušky, protože například kombinace deště s mrazem způsobí náledí a docházelo by k mnoha zraněním. Popřípadě za špatného počasí by mohli diváci odcházet z tribun dříve domů, mohla by se u východu vytvořit tlačence, při které by se lidé zranili nebo by se souběžně potkali domácí fanoušci s fanoušky hostů.

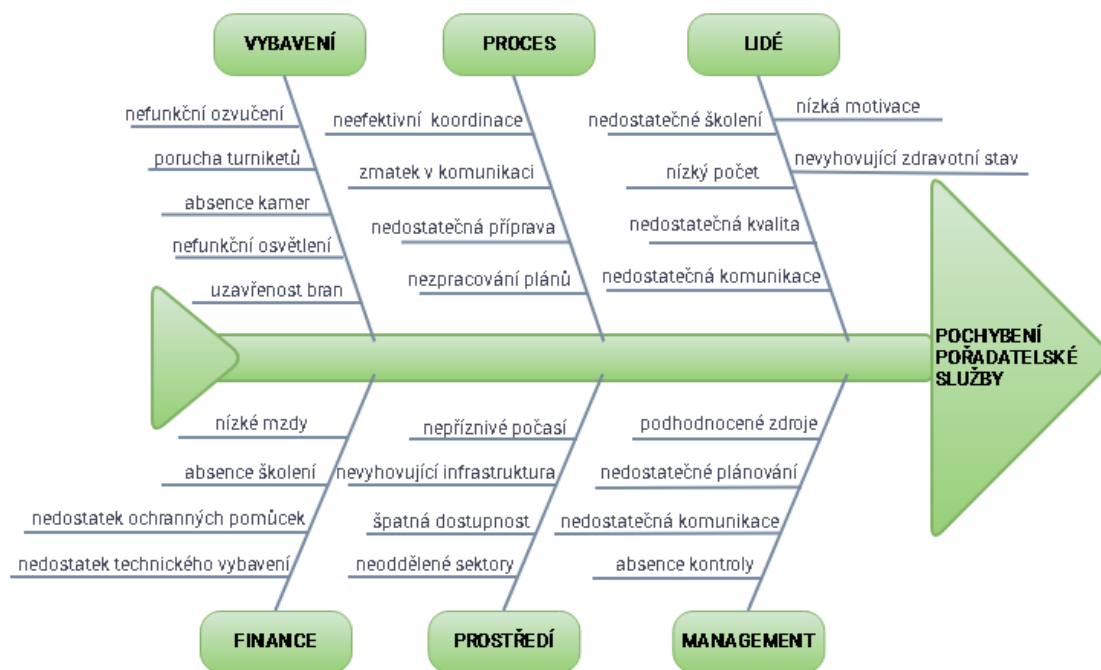
Infrastruktura v okolí stadionu také není zanedbatelná. Rozdílné podmínky budou při zápasech probíhajících uprostřed velkých měst, v okrajových částech nebo na vesnici. V každém prostředí se fanoušci chovají jiným způsobem a pořadatelská služba bude také na jiné úrovni. V návaznosti na tom, kde se utkání hraje, se liší i **dostupnost**. V okolí stadionu ve městech se můžou tvořit dopravní zácpy, mohou nastat problémy s parkováním, s velkým počtem naráz přichozích fanoušků či dokonce ke kolapsu dopravy. Zohlednit se musí oddělené koridory domácích a hostujících fanoušků po cestě z nádraží (autobusového či

vlakového) a především v jednotlivých **sektorech**. Dané sektory musí být řádně oddělené a hlídané, jinak by mohlo dojít k potyčkám a roztržkám.

Poslední kategorií je management, který více rozebírá nedostatečné plánování a komunikaci, podhodnocené zdroje a absenci kontroly. Chybné nebo podhodnocené rozmístění finančních **zdrojů** na oblast bezpečnosti nebo techniky využívané na bezpečnostní účely může pro pořadatele a celý klub mít fatální důsledky v podobě finančních ztrát, sankcionování vrchními orgány za nedodržení norem nebo ohrožení života a zdraví diváků. Proto je potřeba této oblasti věnovat dostatečnou pozornost.

Správné **plánování** a příprava na danou akci hraje významnou roli nejenom v bezpečnosti, ale celkovém chodu klubu a fotbalových událostí. Před každým zápasem je nutné zkontrolovat stav stadionu, vybavení a personál, zdali jsou na utkání připravené. Je zapotřebí dopředu zabezpečit koordinaci a dostatečnou **komunikaci** mezi zúčastněnými složkami IZS, smluvními partnery a vztaznými úřady. Pokud se budou dodržovat platné předpisy a stanovené úkoly, které budou pravidelně **kontrolovány**, měl by se minimalizovat vznik nežádoucích rizik a pochybení pořadatelské služby.

Všechny výše popsané příčiny možného pochybení pořadatelské služby byly přehledně zobrazeny v Ishikawa diagramu (Obrázek 2).

Obrázek 2 – Ishikawa diagram.

(zdroj: vlastní, 2025; podle nástroje Aspose, 2025)

Shrnutí výstupů dosažených pomocí použitých metod:

Z kraje praktické části byl vytvořen seznam bezpečnostních rizik z již proběhlých fotbalových událostí. Metoda KARS bezprostředně navázala na analýzu historických událostí a dále rozšířila identifikovaná rizika spojená s fotbalovými utkáními. Do poslední zmíněné činnosti byl zapojen expertní tým, jehož členové následně posoudili vzájemný vztah jednotlivých činitelů a určili nejzávažnější rizika. Vzhledem k jejich geografické roztržistosti a nereálnosti zorganizovat společný brainstorming předávali jednotliví členové své poznatky samostatně, v rámci rozhovoru face to face, což částečně odpovídá podstatě metody Delphi⁴.

Z výsledného grafu metody KARS vyplynulo, že nejzávažnějším, obecně platným rizikem, je pochybení pořadatelské služby, které bylo následně analyzováno metodou příčin a následků (Ishikawa diagramem), opět za účasti expertního týmu. Jelikož se tento nástroj využívá nejen ke zpětnému odhalování problému, ale i k aktivnímu ovlivnění rizik v budoucnu, bylo rozhodnuto, že výstupy Ishikawa diagramu poslouží jako základ při vytváření checklistu vytvořeného pro vybraný pořadatelský tým.

⁴ Jedná se o kvalitativní metodu, která pracuje s expertními názory sloužící k odhadnutí budoucího stavu. V průběhu odborníci anonymně vyjadřují své subjektivní myšlenky, které mohou kdykoliv změnit v závislosti na představách ostatních. Technika se skládá z několika kol, při nichž experti zpřesňují své odpovědi (ManagementMania, 2018).

7 NÁVRHY OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ K MINIMALIZACI VYBRANÝCH RIZIK PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍCH

Z výše identifikovaných a analyzovaných rizik pro fotbalová utkání je zapotřebí navrhnout základní opatření a doporučení, která by sloužila ke zmenšení pravděpodobnosti vzniku a míře dopadu zvolených rizik na fotbalových stadionech. Mezi nejvýznamnější rizika byla předešlou kvalitativní analýzou rizik s využitím jejich souvztažností zařazena výtržnictví, davová panika a pochybení pořadatelské služby.

Výtržnictví trápí celou řadu fotbalových klubů a k fotbalu neodmyslitelně patří. Jak již bylo zmíněno ve druhé kapitole při klasifikaci fotbalových příznivců, některé typy stoupenců si neumějí představit podporu svého klubu bez hlasitého skandování, pyrotechniky, roztržek během hry či dokonce po zápase mimo prostory stadionu (tzv. třetí poločas, kdy se skupiny chuligánů předem dohodnou na místě a čase bitky).

Míra výtržnictví úzce souvisí s úrovní fotbalových lig. V rámci neprofesionálních lig, od třetí fotbalové ligy přes divize a kraj až po okresní ligu, bude za výtržnictví bráno zejména pokřikování po rozhodčích a hráčích, házení předmětů na hřiště (zejména kelímky od piva), násilné chování mezi fanoušky nebo hráči a inzultace rozhodčích. V profesionálních ligách se pozornost převede především na vulgární či rasistické pokřiky ze strany diváků, házení předmětů na hřiště, pyrotechniku a hromadné rvačky fanoušků během zápasu nebo po něm.

Při rizikových utkáních, například při derby, představuje výtržnictví daleko větší hrozbu a pořadatelské služby s ostatními složkami se na ně předem dostatečně připravují. Jako následek závažného porušení bezpečnostních pravidel udílí FAČR vysoké pokuty pro kluby, zákaz vstupu na stadiony problémovým fanouškům nebo odehrání zápasu bez diváků.

Mnoho opatření ke zmírnění vzniku daného rizika nebo jeho následků jsou již u jednotlivých klubů zavedena, přesto je vhodné se doporučeními zabývat, snažit se je shrnout a třeba přijít na nová možná, protože obecně platné předpisy jsou již staršího data a je nutná jejich aktualizace. Základem v oblasti bezpečnosti je funkčnost technických opatření, vzájemná spolupráce všech složek a dodržování organizačních opatření.

Do bezpečnostních a organizačních opatření spadá například důsledná kontrola u vstupu na stadion – vstup pouze přes turnikety, prohlédání, zdali u sebe diváci nemají nebezpečné předměty, jako jsou zbraně, pyrotechnika či alkohol. Před vstupem fanoušků na stadion je zapotřebí oddělit od sebe hlavní sektory – sektor hostů od sektoru domácích, nebo kotel od sektoru pro rodiny s dětmi. Při rizikových zápasech je nutné hlídat příchod fanoušků

hostujícího celku z autobusových či vlakových nádraží příslušníky PČR a nedovolit jim setkat se s domácími příznivci. Osobám, které mají vstup na stadion zakázáný, se podle speciální databáze zamezí přístupu na akci.

V rámci technických opatření je nutné mít v celém areálu stadionu, především v každém sektoru a u vstupu instalovaný a zapnutý kamerový systém se záznamem, který slouží k identifikaci problémových osob. Tento přístup se praktikuje spíše u profesionálních klubů, v nižších soutěžích se s kamerami v areálu setkat nelze. Je to dáno tím, že kluby většinou nemají tolik finančních prostředků, jedná se o malý sportovní areál a lidé se navzájem mnohdy znají, proto zde odpadá nutnost identifikace výtržníků z centrálního pohledu. Opatření ke korigování davu nebo jeho uklidnění slouží ozvučení, které kluby v době klidu používají k oznamování důležitých momentů při hře.

Možným nástrojem pro předcházení rizik je kvalitní vzdělávání, osvěta a ochota spolupracovat s fanoušky a kluby. Pravidelné školení pořadatelů je důležité pro rozpoznání problémového fanouška, udržení chladné hlavy a stanovených postupů v krizových situacích a pro správné řešení konfliktů pořadatel-fanoušek. Cílem prvoligových týmů je snaha o úzkou spolupráci s fanoušky, k čemuž určují tzv. SLO (viz teoretická část). Díky tomu mají kluby podněty od fanoušků a zároveň fanoušci vidí zájem klubů o vzájemnou kooperaci.

Vhodná je i osvěta veřejné populace a sportovních příznivců ve formě různých kampaní proti násilí, edukace v médiích nebo přednášek na školách. Protože velká část dětí chodících fandit na fotbalová utkání mají v sobě od malička zažitý vzorec chování od rodičů a je vhodné v nich rozvíjet respekt k ostatním a čistou radost ze hry. V minulosti určité kluby podporovaly jisté projekty, například Fandíme slušně nebo vzniklo občanské sdružení Pro Fotbal Fans. Pro současné podmínky by nebylo na škodu, kdyby kluby podporovaly kampaně, projekty nebo pořádaly akce zaměřené na fair play, respekt, bezpečnost a protirasistické chování.

V dnešní době, kdy mají velký vliv na lidi sociální sítě, je vhodné vytvářet osvětové reklamy a krátká videa s bezpečnostní tematikou právě na těchto platformách. Věrohodnější a populárnější bude, pokud v nich vystoupí známá fotbalová osobnost. Další možností jsou klubové aplikace, ve kterých by šlo nalézt nejenom informace o zápase a soupeři, ale i jak by se měli fanoušci chovat, kdyby nastala nenadálá krizová situace – jak se evakuovat, na koho se obrátit, kde vyhledat první pomoc atd.

Aby nevznikaly problémy již při vstupu na stadion lze vstupenky personifikovat, tzn. aby měla každá vstupenka jméno a příjmení vlastníka této vstupenky. Předělo by se tím prodávání falešných lístků a usnadnila by se kontrola nepovolaným osobám (fanouškům se zákazem vstupu na stadion). Problém by nastal při prodeji lístků jiné osobě, kdy by musel být zajištěn proces přepisu jména.

V poslední době jsou v řešení biometrické kamery, které za pomoci umělé inteligence (dále jen „AI“) by mohly rozeznávat obličeje výtržníků a následně jim zamezit vstup na stadiony. Tento přístup již v některých zemích funguje, v ČR ho smí využívat pouze PČR při řešení závažných trestních činů. Přesto LFA s MV, PČR a Úřadem pro ochranu osobních údajů hledá způsob, jak tento proces zlegalizovat. Nejspíše se bude jednat o právní změnu – novelizaci zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu (Samko a Kubálková, 2025).

Způsobem, jak motivovat fanoušky k bezproblémovému chování, by mohlo být konání různých akcí – například pravidelné autogramiády hráčů nebo jiné události s nimi (posezení, besedy, či sportovní odpoledne). Vhodné by bylo pořádání soutěží během zápasů nebo po nich, kde by diváci mohli vyhrát klubové věci, podepsané kartičky hráčů nebo volné vstupenky na další domácí zápas.

Dalším zásadním rizikem při fotbalových utkáních je **davová panika**, lidově řečeno tlačence. U prestižnějších utkáních, kde se pohybuje velké množství lidí na malém prostoru, se objevují dlouhé fronty lidí, které jsou někdy jen krůček od možné davové paniky. Ta totiž vzniká náhle při zrodu nežádoucí situace. Může nastat například u vchodu na stadion nebo při opouštění stadionu, kde brány nemusejí být dostatečně otevřené a dojde ke kumulaci osob. Vzniknout by mohla také v průběhu zápasu, když by došlo k výbuchu nebo střelbě mezi diváky, popřípadě po propuknutí požáru nebo výpadku světla.

Základním opatřením proti zrodu davové paniky je efektivní řízení davu, například zajistit dostatečný počet a šířku vstupních/výstupních bran v každém sektoru, řídit příchod fanoušků na stadion, aby se neshluklo velké množství lidí současně před turnikety, řádně označit směrové tabule, především únikové trasy a zabezpečit dostatečný počet pořadatelů. Nesmí se zapomínat ani na ozvučení či velkoplošnou obrazovku, přes něž by se předávaly důležité informace o nastalé události nebo pokyny k evakuaci.

Pokud by se podařilo přijmout zákon, který by schválil používání biometrie v kamerových systémech za pomoci AI, byl by už pouze krůček od možnosti využití AI na predikování davového chování. To by fungovalo tak, že by za pomoci kamer a AI v reálném

čase docházelo k posuzování situace na stadionu (neobvyklému shlukování, podezřelého chování, běhu atd.). Při detekci takového chování by mohla AI doporučit zásah, přivolání PČR, otevření únikových východů či dalších opatření.

I při tomto typu rizika by platila doporučení zmíněná výše – mobilní aplikace pro fanoušky s důležitými bezpečnostními informacemi, edukace fanoušků formou videí, kampaní či akcí. Možností by byly i chytré turnikety s biometrikou, které by zajistily plynulý pohyb osob, při mimořádné události by se otevřely a lidé by měli volný únikový prostor. Ke kamerové kontrole by mohly posloužit i bezpilotní letouny, tzv. drony.

Výraznou hrozbou je **pochybení pořadatelské služby**, jelikož mají na starosti průběh celého utkání. Možné příčiny vzniku a jejich opatření byly charakterizované již v předešlé kapitole při vytváření Ishikawa diagramu. Jedná se především o pravidelná školení, dostatečný počet přítomného personálu, vzájemná koordinace a spolupráce, kvalita, odbornost a znalost.

V budoucnu by se mohl začít používat například digitální asistent pro každého pořadatele, který by obsahoval plánek stadionu, pokyny a instrukce na řešení různých krizových situací, možnost komunikace přes asistenta/aplikaci s ostatními pořadateli a dalšími složkami nebo v rámci kliknutí informovat o vzniklé situaci. Pomocť by mohly i chytré náramky nebo oblečení, které by na centrální stanoviště hlásily informace o poloze, tepu, stresu nebo zdravotním stavu jednotlivého pořadatele. Nesmí se zapomínat ani na psychologickou přípravu a mentální trénink.

S nástupem virtuální a rozšířené reality by mohlo dojít k využívání této techniky pro výcvik osob, například k simulaci reálné davové paniky, výtržností či jiných rizik, přičemž příslušníci by museli na danou událost reagovat a vyřešit ji. Výhodou je, že v rámci virtuální reality je možné daný scénář pustit znovu, zopakovat ho, zastavit a analyzovat a nedojde přitom k ohrožení osob.

Jelikož pochybení pořadatelské služby vyšlo z analytické části jako nejzávažnější riziko, bude mu v rámci této kapitoly věnována nejvýraznější pozornost. Důvodů k hlubšímu zkoumání tohoto rizika je více. Přestože odborná diskuse na toto téma neoslabuje a je stále živá, jednotlivé fotbalové kluby čekají už celou řadu let na vydání aktualizovaných doporučení či bezpečnostního manuálu, který by reagoval na současné podmínky a hrozby vyskytující se ve společnosti.

Autorka práce proto využila příležitosti ke spolupráci s jedním z fotbalových klubů, který na svém stadionu hostí zápasy Chance národní ligy. V návaznosti na tuto skutečnost dojde ke zpracování prvotního návrhu obsahové části bezpečnostní příručky pro pořadatelské služby. V kontextu současných podmínek a rostoucího důrazu na bezpečnost návštěvníků je pro tento klub stěžejním tématem, aby dokázal efektivně předcházet známým rizikům, k nimž v minulosti na fotbalových utkáních docházelo. Proto je žádoucí zhotovit prvotní návrh obsahové části bezpečnostní příručky pro pořadatelské služby, který by vycházel z analýzy historických událostí provedené v této práci a zároveň reagoval na specifika daného stadionu.

Zpracovaný prvotní návrh obsahové části bezpečnostní příručky pro pořadatelské služby je vložen jako příloha P III.

Z výše uvedených informací je patrné, že bezpečnost na fotbalových utkáních je neustále aktuálním tématem a je nutné se jím zabývat i v budoucnu. Identifikovaná a zhodnocená bezpečnostní rizika byla tvořena primárně pro prostředí fotbalových utkání, ale některé z nich připouštějí i aplikaci v rámci jiných sportů, například hokeje či basketbalu.

8 DISKUSE

Význam výše uvedených témat a aktuální potřebu řešení problematiky bezpečnosti při fotbalových utkáních potvrzuje i pozornost celoplošných sdělovacích prostředků. Jako příklad lze uvést Českou televizi, která v pátek 11. 4. 2025 zveřejnila reportáž v událostech na následující témata: nemožnost využití kamerových systémů používajících AI při monitoringu bezpečnosti na fotbalových utkáních, odpovědnost pořadatelů za bezpečnost na stadionech a dále násilné chování fotbalových fanoušků (Česká televize, 2025b).

Stejný den proběhla v 90' ČT 24 debata s ředitelem komunikace AC Sparta Praha Ondřejem Kasíkem, předsedou představenstva SK Slavia Praha Jaroslavem Tvrdíkem a advokátem a fotbalovým fanouškem Michalem Horou. Při této rozpravě byl rozebrán nákup zmíněného kamerového systému týmem SK Slavia Praha a nemožnost jeho využití.

Ve studiu přítomní řešili i názor na omezení příslušníků PČR při nerizikových utkáních. Během rizikových utkáních, kterých není za sezónu mnoho, si naopak neumějí představit jejich nepřítomnost. Přiklání se však k tomu názoru, že by se měl omezit jejich počet. Provádění zásahu by mělo probíhat tak, aby byli co nejméně zasaženi okolní, bezproblémoví fanoušci. Deklarovali, že týmy SK Slavia Praha a AC Sparta Praha jsou prozatím jediné týmy mající tzv. SLO (Česká televize, 2025a).

Tato debata však není v ČR ojedinělá, protože podobná témata řešila Česká televize i minulý rok v květnu po finále MOL Cupu, kde museli zasahovat příslušníci PČR vůči fanouškům, kteří vtrhli na hřiště. Jedná se tedy pouze o strategický tah klubů, médií a politiků, aby se zviditelnili nebo je za tím opravdu snaha změnit přístupy k bezpečnosti při fotbalových utkáních?

Jak již naznačil pan Jaroslav Tvrdík, všechny fotbalové kluby se snaží v tomto ohledu táhnout za jeden provaz a zdokonalovat postupy členů svých týmů, pořadatelských a bezpečnostních služeb a spolupráci s PČR, a především s fanoušky. Všem jde totiž o stejný cíl, a to o bezpečnou nefalšovanou radost ze hry spojenou se skandováním fanoušků v mezích fair play.

ZÁVĚR

Předložená diplomová práce měla za cíl posouzení bezpečnostních rizik působících při fotbalových utkáních a na základě výstupů analýzy rizik vytvoření návrhu příručky za účelem prevence vzniku nejzávažnějšího z nich. Pro splnění hlavního a dílčích cílů byla v práci aplikována dvojice stěžejních metod – kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažností (metoda KARS) a diagram příčin a následků (Ishikawa diagram).

Již teoretická část ukázala, že oblast bezpečnosti na fotbalových utkáních zůstává široce diskutovaná a ani v dnešní době neutichá zájem o toto téma. Posunu odborné debaty však nepřispívá, že největší počet publikací a příspěvků do diskuse vzniká mimo vědecké časopisy. Možná i proto se identifikované problémy vrací na stůl jako bumerang a příliš se v čase nemění.

Na základě názoru expertního týmu vyšlo jako nejzávažnější potenciální riziko pochybení poradatelské služby, což nelze vnímat jako překvapení, protože o tomto tématu probíhají debaty již dlouhá léta. Expertní tým však nebyl jediným zdrojem, o který se identifikace rizik opírala. Přestože zúčastnění odborníci analytickou část obohatili o cenné poznatky, snahou bylo najít další zdroj, který by nebyl ovlivněn subjektivními pocity. Seznam hlavních rizik, ze kterých vycházela metoda KARS, tak byl identifikován pomocí analýzy historických událostí. Ta dodala práci pevnou kotvu a zaručila, že budou brány na zřetel významné zmapované události, při kterých na fotbalových stadionech došlo k narušení bezpečnosti.

Tři rizika, která vyšla z metody KARS jako nejzávažnější, byla v aplikační části rozpracována včetně přiřazení opatření. Hlavní pozornost se však zaměřila na již zmíněné nejkritičtější riziko, tedy pochybení poradatelské služby. Ve spolupráci s expertním týmem mu byly v rámci Ishikawa diagramu přiřazeny příčiny, což umožnilo shromáždit poznatky k částečnému zmírnění tohoto rizika.

V této fázi zpracování byla využita možnost přenést dosavadní výsledky do praxe a vytvořit příručku pro poradatelskou službu jednoho z fotbalových klubů, který působí v rámci Chance národní ligy. Tento výstup je potřeba vnímat v širším kontextu. Jelikož oficiální manuály a příručky pro pořadatele nevycházejí zhruba od roku 2017, zůstává hlavní iniciativa při hledání vhodného organizátorského přístupu na samotných pořadatelích. Ti nemusí být složeni jen z důkladných znalců problematiky, a proto potřebují odrazový

můstek, který by jim se základními úkony poradatelské činnosti pomohl. Přiložená příručka je jedním z možných prvotních návrhů.

Lze si samozřejmě představit i mnohem podrobnější materiál, který by pracoval s konkrétními scénáři a stavěl by na aplikaci metody What-if. Tuto variantu je vhodné brát spíše jako příležitost k dalšímu rozšíření předloženého řešení a to tehdy, až bude mít daný fotbalový tým o příručce ustálenou představu.

Propojenost obou výzkumných otázek prokázala analytická část této práce. Z výsledného grafu souvztažnosti rizik v rámci metody KARS vyplynulo, že nejvýznamnějším potenciálním rizikem působícím při fotbalových utkáních je pochybení poradatelské služby, což potvrdilo důvodnost vytvoření zmíněné příručky. Do skupiny nejzávažnějších rizik byly dále zařazeny výtržnictví a davová panika.

Na druhou výzkumnou otázku nabídla odpověď už teoretická část, ze které vyplynulo, že od roku 2017 nebyla ze strany odpovědných orgánů (MV či FAČR) vydána žádná konkrétní metodická příručka, manuál či brožura pro poradatelskou službu. Existují pouze dokumenty staršího data, které už mohou být z pohledu aktuálních rizik zastaralé a nevyhovující. I z tohoto důvodu byla jako jeden z hlavních výstupů práce zpracována příručka pro poradatelskou službu.

Závěrem lze konstatovat, že s přihlédnutím k výše zmíněným výstupům byl cíl práce naplněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ASPOSE, 2025. *Fishbone Diagram*. Online. Dostupné z: <https://products.aspose.app/diagram/cs/fishbone>. [cit. 2025-04-17].

BÍLEK, František, 2024. *Sedm červených karet, napadený sudí, vykopnuté dveře, policie. Obvinění se brání*. Online. Deník.cz. Dostupné z: <https://www.denik.cz/fotbal-perlicky/sokol-udlice-fk-duckov-cervene-inzultace-rozhodci-radek-krutina-saifert.html>. [cit. 2025-03-17].

BREHOVSKÁ, Lenka, 2014. Identifikace rizik u sociálních zařízení pro případ výpadku elektrické energie jako prevence během mimořádných událostí. Online. *Trilobit*. Roč. 2014, č. 2., s. 1-11. ISSN 1804-1795. Dostupné z: <https://trilobit.fai.utb.cz/identifikace-rizik-u-socialnich-zarizeni-pro-pripad-vypadku-elektricke-energie-jako-prevence-behem-mimoradnych-udalosti>. [cit. 2025-04-09].

BUARQUE DE HOLLANDA, Bernardo a BUSSET, Thomas, 2023. *Football Fandom in Europe and Latin America: Culture, Politics, and Violence in the 21st Century*. Online. Palgrave Macmillan. ISBN 978-3-031-06473-9. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-06473-9>. [cit. 2025-02-24].

CENTRUM PROTI TERORISMU A HYBRIDNÍM HROZBÁM, 2019. *Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí*. Ministerstvo vnitra ČR. Dostupné také z: <https://mv.gov.cz/chh/clanek/terorismus-web-dokumenty-dokumenty.aspx>.

CLELAND, Jamie a CASHMORE, Ellis, 2016. Football fans' views of racism in British football. Online. *International Review for the Sociology of Sport*. Vol. 51, no. 1, s. 27-43. ISSN 1012-6902. Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1012690213506585>. [cit. 2025-02-20].

COCKING, Chris a DRURY, John, 2014. Talking about Hillsborough: 'Panic' as Discourse in Survivors' Accounts of the 1989 Football Stadium Disaster. Online. *Journal of Community & Applied Social Psychology*. Vol. 24, no. 2, s. 86-99. ISSN 1052-9284. Dostupné z: <https://doi.org/10.1002/casp.2153>. [cit. 2025-03-05].

CREATIVE COMMONS, 2025a. *Tragédie na stadionu Hillsborough*. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation. Dostupné

z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Trag%C3%A9die_na_stadi%C3%B3nu_Hillsborough. [cit. 2025-03-05].

CREATIVE COMMONS, 2025b. *FIFA*. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/FIFA>. [cit. 2025-04-04].

CREATIVE COMMONS, 2025c. *UEFA*. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/UEFA>. [cit. 2025-04-04].

ČERMÁK, David, 2020. *STALO SE 9. KVĚTNA: Ghanský temný den. Fanoušci se hnali do smrtící pasti*. Online. IDnes.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/fotbal/zahranici/accra-stadion-tragedie-stalo-se-126-mrtvych.A200508_114105_fot_zahranici_dc. [cit. 2025-03-11].

ČERNÝ, Václav, 2024. *Zneprátelené rodiny migrantů se střetly během fotbalového zápasu. Měly nože i palné zbraně*. Online. CNN Prima NEWS. Dostupné z: <https://cnn.iprima.cz/zneprateleno-rodiny-migrantu-se-stretly-behem-fotbaloveho-zapasu-mely-noze-i-zbrane-436872>. [cit. 2025-03-13].

ČESKÁ TELEVIZE, 2017. *Ruské Hillsborough. Uplynulo pětatřicet let od ututlané tragédie v Lužnicích*. Online. Česká televize sport. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/ruske-hillsborough-uplynulo-petatricet-let-od-ututlane-tragedie-v-luznikach/5bca283059841d79e18ad188>. [cit. 2025-03-11].

ČESKÁ TELEVIZE, 2019. *Tragédie, která změnila podmínky na britských stadionech. Od „Hillsborough“ uplynulo 30 let*. Online. ČT 24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/tragedie-ktera-zmenila-podminky-na-britskych-stadionech-od-hillsborough-uplynulo-30-let-67464>. [cit. 2025-03-05].

ČESKÁ TELEVIZE, 2025a. *Bezpečnost na fotbalových stadionech v Česku*. Online. Česká televize 90' ČT 24. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11412378947-90-ct24/225411058130411/>. [cit. 2025-04-23].

ČESKÁ TELEVIZE, 2025b. *Události 11. 4*. Online. Česká televize události. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/225411000100411/cast/1108615/>. [cit. 2025-04-23].

ČESKO, 1991. *Zákon č. 553/1991 Sb. Zákon České národní rady o obecní policii*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>. [cit. 2025-02-22].

ČESKO, 2001. *Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-115>. [cit. 2025-01-28].

ČESKO, 2008. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>. [cit. 2025-02-22].

ČESKO, 2009. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 2025-02-11].

ČESKO, 2011. *Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-374>. [cit. 2025-04-03].

ČESKO, 2015. *Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>. [cit. 2025-04-03].

ČESKO, 2019. *Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-110>. [cit. 2025-02-11].

ČESKO, 2023. *Zákon č. 49/2023 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-49#cast1>. [cit. 2025-01-28].

ČTK, 2024. *Slavia a Sparta kvůli pyrotechnice fanoušků zaplatí vysoké pokuty*. Online. Sport.cz. Dostupné z: <https://www.sport.cz/clanek/fotbal-ceska-1-liga-slavia-zaplati-zamasive-pouziti-pyrotechniky-250-tisic-korun-sparta-dostala-pokutu-200-tisic-5034831>. [cit. 2025-03-19].

ČTK a SPORT, 2020. *Den, kdy zemřel fotbal. Od tragédie na bruselském stadionu Heysel uplynulo 35 let*. Online. Aktuálně.cz. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/liga-mistru/den-kdy-zemrel-fotbal-od-tragedie-na-bruselskem-stadionu-hey/r~8d64bc80a19811ea9c800cc47ab5f122/>. [cit. 2025-03-09].

DIVIŠOVÁ, Vendula, 2024. Policing football-related violence in the Czech Republic: the football clubs' quest for profit and security. Online. *Sport in Society*. 2024-03-03, vol. 27,

no. 3, s. 411-437. ISSN 1743-0437. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/17430437.2023.2262407>. [cit. 2024-10-28].

DK LFA, 2024. *Komuniké z jednání Disciplinární komise ze dne 28.11. 2024*. Dostupné také z: <https://www.lfafotbal.cz/clanek/824-slavia-pyka-za-masivni-a-nebezpecne-pouziti-vystrelovaci-pyrotechniky-fanousku>.

FAČR, 2023. *Kontakty: SLO*. Online. FAČR. Dostupné z: <https://www.fotbal.cz/fanousek/kontakty/p611>. [cit. 2025-04-04].

FAČR, 2024. *Soutěžní řád Fotbalové asociace České republiky: edice 2024–2025*. Dostupné také z: <https://www.fotbal.cz/facr/novelizace-soutezniho-radu-od-1-7-2024/a20349>.

FIRE BRIGADES UNION, 2024. *Bradford City FC stadium fire | 11th May 1985*. Online. Fire brigades union. Dostupné z: <https://www.fbu.org.uk/history/bradford-city-fc-stadium-fire>. [cit. 2025-03-12].

GOLD, Oliver, 2022. *Rasismus na tribunách? Nic nového. Ovšem zatímco my mlčíme, svět tvrdě trestá*. Online. Deník.cz. Dostupné z: <https://www.denik.cz/fotbal/rasismus-fotbal-teplice-hradec-gning.html>. [cit. 2025-03-14].

GOLD, Oliver a SLABÝ, Martin, 2021. *Rasismus jako nekonečná šňůra. Pět případů, které zahýbaly světem fotbalu*. Online. Deník.cz. Dostupné z: <https://www.denik.cz/fotbal/rasismus-fotbal-balotelli-alves-2021032.html>. [cit. 2025-03-14].

HADDOW, George D.; BULLOCK, Jane A. a COPPOLA, Damon P., 2025. *Introduction to emergency management*. Eighth edition. London: Elsevier. ISBN 978-0-443-23701-0.

HRINKO, Martin, 2021. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut. ISBN 978-80-87125-34-2.

CHALLENGER, Rose a CLEGG, Chris W., 2011. Crowd disasters: a socio-technical systems perspective. Online. *Contemporary Social Science*. Vol. 6, no. 3, s. 343-360. ISSN 2158-2041. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/21582041.2011.619862>. [cit. 2025-03-12].

KARAFFA, Vladimír; HRINKO, Martin a ZŮNA, Jaromír, 2022. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: CEVRO Institut (vysoká škola). ISBN 978-80-87125-35-9.

KOSSAKOWSKI, Radoslaw, 2021. *Hooligans, ultras, activists: Polish football fandom in sociological perspective*. Online. Palgrave Macmillan. ISBN 978-3-030-56607-4.

KOUŘIL, Petr a KOVAŘÍK, Zdeněk, 2019. Expert Opinions on Selected Security Aspects of the Prevention and Control of Football Hooliganism. Online. *Security Theory and Practice*. Vol. 2019, no. 4, s. 27-52. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2020/02/N%C3%A1zory-expert%C5%AF-na-vybran%C3%A9-bezpe%C4%8Dnostn%C3%AD-aspekty-prevence-a-kontroly-fotbalov%C3%A9ho-chulig%C3%A1nstv%C3%AD.pdf>. [cit. 2025-02-23].

KOZELKA, Petr, 2024. *Dopadli prodejce falešných vstupenek na mistrovství v hokeji i fotbale*. Online. Novinky.cz. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-dopadli-prodejce-falesnych-vstupenek-na-mistrovstvi-v-hokeji-i-fotbale-40472066>. [cit. 2025-03-14].

LEBEDA, David, 2013. *Úvod do problematiky extremismu: příručka pro pedagogy*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7478-394-4.

LFA, 2019. *Supporter Liaison Officer*. Online. LFA. Dostupné z: <https://www.lfafotbal.cz/supporter-liaison-officer>. [cit. 2025-04-04].

MAGISTRÁT HMP, 2023. *Terorismus a ochrana měkkých cílů: Měkké cíle*. Online. Bezpečnost. Praha. eu. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/terorismus>. [cit. 2025-04-08].

MACHÁLEK, René, 2024. *Karlovarská I.B třída viděla divočinu: sedm červených karet, sudí to pořádně schytl*. Online. EFotbal. Dostupné z: <https://www.efotbal.cz/article/fotbal-karlovarsky-kp-karlovarska-i-b-trida-videla-divocinu-sedm-cervenych-karet-sudi-to-poradne-schytl-08f58d90-d64e-465f-b14a-2a790d55595a>. [cit. 2025-03-17].

MANAGEMENTMANIA, 2015. *Ishikawův diagram*. Online. ManagementMania. Dostupné z: https://managementmania.com/cs/ishikawuv-diagram#google_vignette. [cit. 2025-04-16].

MANAGEMENTMANIA, 2016. *Brainstorming*. Online. ManagemetnMania. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/brainstorming>. [cit. 2025-04-16].

MANAGEMENTMANIA, 2018. *Metoda delphi*. Online. ManagementMania. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/metoda-delphi>. [cit. 2025-04-21].

MAREŠ, Miroslav; SMOLÍK, Josef a SUCHÁNEK, Marek, 2004. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. Online. Brno: Centrum strategických studií. ISBN 80-903-

3330-3. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/40317420_Fotbalovi_chuligani_evropska_dimenze_subkultury. [cit. 2025-02-17].

MILLIGAN, Andrew, 2021. *UEFA rozdala tresty: Kúdela má za rasismus tvrdou stopku na 10 zápasů, zvažuje odvolání*. Online. Česká televize sport. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/uefa-rozdala-tresty-kudela-ma-za-rasismus-tvrdou-stopku-na-10-zapasu-zvazuje-odvolani/6076d6f4d60dfef4a4c893de>. [cit. 2025-03-16].

MV ČR, 2025. *Měkké cíle*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/chh/clanek/mekke-cile.aspx>. [cit. 2025-04-08].

NORBERG, Johan, 2018. *Pokrok: deset důvodů, proč se těšit na budoucnost*. Praha: Liberální institut. ISBN 978-80-86389-63-9.

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY, 2008. *Bezpečí na sportovních utkáních: Manuál pro fotbalové kluby*. Ministerstvo vnitra ČR.

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY A PREVENCE KRIMINALITY, 2016. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>. [cit. 2025-03-19].

OCHMANOVÁ, Klára, 2022. *5 nejhorších tragédií na stadionech: Rekord drží 50 tisíc mrtvých, Rusové krvavé hrůzy tajili*. Online. Prima ZOOM. Dostupné z: <https://zoom.iprima.cz/zajimavosti/nejhorsi-tragedie-na-stadionech-189701>. [cit. 2025-03-11].

OCHMANOVÁ, Klára, 2024. *328 mrtvých kvůli neuznanému gólu. Jedna z největších fotbalových tragédií skončila peklem na stadionu*. Online. Prima ZOOM. Dostupné z: <https://zoom.iprima.cz/vyroci/fotbalova-tragedie-437691>. [cit. 2025-03-10].

PACINDA, Štefan, 2007. *Analýza rizik, jeden ze základních nástrojů krizového managementu při řešení nevojenských krizových situací*. Disertační práce. Brno: Univerzita obrany.

PACINDA, Štefan, 2010. Síťová analýza a metoda KARS. Online. *The science for population protection*. Roč. 2010, č. 1, s. 1-22. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/8/56.pdf>. [cit. 2025-04-09].

POLÁČEK, Dan a ŠKUBA, Jiří, 2024. *Neuznaný gól, slzný plyn a smrt. Od největší fotbalové tragédie uplynulo 60 let*. Online. Aktuálně.cz. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/foto-nechvalne-proslule-sportovni-tragedie-sveta/r~d1c98d0c4f9611edba5b0cc47ab5f122/v~sl:5b83e3f13ebce8189daf22913a7e624d/>. [cit. 2025-03-10].

POLICIE ČR; FOTBALOVÁ ASOCIACE ČR a LIGOVÁ FOTBALOVÁ ASOCIACE, 2017. *Dohoda o spolupráci při zajišťování bezpečnosti a pořádku na fotbalových utkáních*.

PORADA, Viktor, 2022. *Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-903-4.

ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra, 2019. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. SPBI Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-220-7.

SAMKO, Richard a KUBÁLKOVÁ, Pavla, 2025. *Umělá inteligence rozpozná výtržníky, používat se ale na stadionech nesmí*. Online. ČT 24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/umela-inteligence-rozpozna-vytrzniky-pouzivat-se-ale-na-stadionech-nesmi-359995>. [cit. 2025-04-21].

SEKOT, Aleš, 2008. *Sociologické problémy sportu*. Online. Grada. ISBN 978-80-247-6300-2. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/sociologicke-problemy-sportu-1713/>. [cit. 2025-02-04].

SEZNAM ZPRÁVY, 2022. *Vyšetřování fotbalové tragédie: na stadionu bylo víc lidí, než je povoleno*. Online. Seznam zprávy. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-fotbalovy-zapas-skoncil-katastrofou-tlacenici-a-chaos-neprezilo-129-lidi-215921>. [cit. 2025-03-12].

SLABÝ, Martin, 2024. *Pochvala za choreo, pokuta za pyro. Slavia pyká za nepoučitelné fanoušky*. Online. Deník.cz. Dostupné z: <https://www.denik.cz/fotbal-prvni-liga/fotbal->

slavia-pokuta-pyrotechnika-choreo-pochvala-disciplinari-komise-matzner.html. [cit. 2025-03-18].

SMOLÍK, Josef a ĐORĐEVIĆ, Vladimír, 2023. From Repression to Prevention in Central Europe: Football Anti-Hooligan Policies in the Czech Republic, Poland, and Slovakia. Online. *Problems of Post-Communism*. 2023-01-02, vol. 70, no. 1, s. 66-75. ISSN 1075-8216. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/10758216.2021.1918006>. [cit. 2025-02-20].

SMOLÍK, Josef, 2008. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Online. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý. ISBN 978-809-0355-637. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/329521906_Fotbalove_chuliganstvi_historie_teorie_a_politizace_fenomenu. [cit. 2025-02-15].

STEEN, Rob, 2015. Interwoven tragedies: Hillsborough, Heysel and denial. Online. *Sport in Society*. 2015-08-09, vol. 19, no. 2, s. 254-266. ISSN 1743-0437. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/17430437.2015.1079011>. [cit. 2025-03-09].

STREICHSBIEROVÁ, Eva, 2024. *Muž prodával falešné lístky i na fotbalové Euro, přišel si na dva miliony*. Online. IDnes.cz. Dostupné z: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/podvodnik-falesne-vstupenky-fotbal-hokej-euro-ms-policie.A240613_142535_jihlava-zpravy_evs. [cit. 2025-03-14].

SUCHÁNEK, Marek a MAREŠ, Miroslav, 2013. Sociální prevence a pedagogické aktivity proti diváckému násilí: přehled situace v Německu a v České republice. Online. *Studia sportiva*. 2013-07-01, roč. 7, č. 1, s. 111-120. ISSN 2570-8783. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/StS2013-1-12>. [cit. 2025-02-15].

ŠENOVSKÝ, Pavel; ŠENOVSKÝ, Michail a ORAVEC, Milan, 2020. *Teorie krizového managementu*. 2. rozšířené vydání. SPBI Spektrum. Červená řada. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-231-3.

TIN, D.; HATA, R. a CIOTTONE, G.R., 2023. The anatomy of stadium disasters: causes, consequences and safeguarding the future from a medical perspective. Online. *Public Health*. Vol. 224, s. 8-13. ISSN 00333506. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.puhe.2023.08.014>. [cit. 2025-03-11].

ŘALSKÝ, Štěpán, 2024. *Český fotbal a rasismus: případ Kúdela, děti na Spartě i Radův „cikán“*. Online. IDnes.cz. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/fotbal/pohary/cesky-fotbal->

rasismus-slavia-kudela-rangers-rada-cikan.A241213_130758_fot_pohary_tals/2#space-a. [cit. 2025-03-16].

VAGHELA, Kalpesh R., 2009. Plastic surgery and burns disasters. What impact do major civilian disasters have upon medicine? Bradford City Football Club stadium fire, 1985, King's Cross Underground fire, 1987, Piper Alpha offshore oil rig disaster, 1988. Online. *Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery*. Vol. 62, no. 6, s. 755-763. ISSN 17486815. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.bjps.2008.11.099>. [cit. 2025-03-12].

VEGRICHTOVÁ, Barbora, 2019. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2031-4.

VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David, 2023. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Karolinum. ISBN 978-80-246-5092-0. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/kniha/integrovaný-zachranný-systém-cr-na-pocátku-21-století-12196/>.

WEINEROVÁ, Renata, 2014. *Romové a stereotypy: výzkum stereotypizace Romů v Ústeckém kraji*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2632-1.

WIYONO, Lowilius; KRESNADI, Irfan; MUNIR, Awliya Syamsul; TANNUARDI, Medhavini a MIRTHA, Listya Tresnanti, 2023. Improving public safety in events of mass gathering: The 2022 Kanjuruhan Stadium Disaster in Indonesia. Online. *Public Health Challenges*. Vol. 2, no. 4. ISSN 2769-2450. Dostupné z: <https://doi.org/10.1002/puh2.139>. [cit. 2025-03-12].

ZOUBEK, Ondřej, 2024. *"Spadla tribuna, lidé se napichovali na ploty." Dukla byla u hrozného tragédie v Egyptě*. Online. Aktuálně.cz. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/kahira-1974-tragedie-dukla-praha/r~4878c088ccd911eebd640cc47ab5f122/>. [cit. 2025-03-10].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Graf souvztažnosti rizik.....	52
Obrázek 2 – Ishikawa diagram.....	58

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Přehled bezpečnostních rizik s příklady.	42
Tabulka 2 – Seznam rizik.	46
Tabulka 3 – Výpočty koeficientů aktivity a pasivity.	50

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AI	Umělá inteligence
FAČR	Fotbalová asociace České republiky
FIFA	Mezinárodní federace fotbalových asociací
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
K_{ARi}	Koeficient aktivity
$K_{AR(max)}$	Největší hodnota koeficientu aktivity
$K_{AR(min)}$	Nejmenší hodnota koeficientu aktivity
KARS	Kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztahností
K_{PRj}	Koeficient pasivity
$K_{PR(max)}$	Největší hodnota koeficientu pasivity
$K_{PR(min)}$	Nejmenší hodnota koeficientu pasivity
KS	Krizová situace
LFA	Ligová fotbalová asociace
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
PČR	Policie České republiky
SLO	Kontaktní osoba pro fanoušky
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací
X	Počet hodnocených rizik
ZZS	Zdravotnická záchranná služba
ŽP	Životní prostředí
$\sum R_i$	Součet rizik v daném řádku
$\sum R_j$	Součet rizik v daném sloupci

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výpočet koeficientu aktivity jednotlivých rizik R_i

Příloha P II: Výpočet koeficientu pasivity jednotlivých rizik R_j

Příloha P III: Příručka pro pořadatelskou službu

PŘÍLOHA P I: VÝPOČET KOEFICIENTU AKTIVITY JEDNOTLIVÝCH RIZIK R_i

$$K_{AR1} = \frac{12}{20} * 100 = 60$$

$$K_{AR2} = \frac{11}{20} * 100 = 55$$

$$K_{AR3} = \frac{5}{20} * 100 = 25$$

$$K_{AR4} = \frac{12}{20} * 100 = 60$$

$$K_{AR5} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

$$K_{AR6} = \frac{4}{20} * 100 = 20$$

$$K_{AR7} = \frac{4}{20} * 100 = 20$$

$$K_{AR8} = \frac{9}{20} * 100 = 45$$

$$K_{AR9} = \frac{9}{20} * 100 = 45$$

$$K_{AR10} = \frac{5}{20} * 100 = 25$$

$$K_{AR11} = \frac{7}{20} * 100 = 35$$

$$K_{AR12} = \frac{6}{20} * 100 = 30$$

$$K_{AR13} = \frac{8}{20} * 100 = 40$$

$$K_{AR14} = \frac{6}{20} * 100 = 30$$

$$K_{AR15} = \frac{6}{20} * 100 = 30$$

$$K_{AR16} = \frac{6}{20} * 100 = 30$$

$$K_{AR17} = \frac{8}{20} * 100 = 40$$

$$K_{AR18} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

$$K_{AR19} = \frac{2}{20} * 100 = 10$$

$$K_{AR20} = \frac{2}{20} * 100 = 10$$

$$K_{AR21} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

**PŘÍLOHA P II: VÝPOČET KOEFICIENTU PASIVITY
JEDNOTLIVÝCH RIZIK R_J**

$$K_{PR1} = \frac{11}{20} * 100 = 55$$

$$K_{PR2} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

$$K_{PR3} = \frac{15}{20} * 100 = 75$$

$$K_{PR4} = \frac{18}{20} * 100 = 90$$

$$K_{PR5} = \frac{5}{20} * 100 = 25$$

$$K_{PR6} = \frac{1}{20} * 100 = 5$$

$$K_{PR7} = \frac{5}{20} * 100 = 25$$

$$K_{PR8} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

$$K_{PR9} = \frac{2}{20} * 100 = 10$$

$$K_{PR10} = \frac{7}{20} * 100 = 35$$

$$K_{PR11} = \frac{5}{20} * 100 = 25$$

$$K_{PR12} = \frac{16}{20} * 100 = 80$$

$$K_{PR13} = \frac{9}{20} * 100 = 45$$

$$K_{PR14} = \frac{3}{20} * 100 = 15$$

$$K_{PR15} = \frac{0}{20} * 100 = 0$$

$$K_{PR16} = \frac{1}{20} * 100 = 5$$

$$K_{PR17} = \frac{0}{20} * 100 = 0$$

$$K_{PR18} = \frac{0}{20} * 100 = 0$$

$$K_{PR19} = \frac{10}{20} * 100 = 50$$

$$K_{PR20} = \frac{17}{20} * 100 = 85$$

$$K_{PR21} = \frac{7}{20} * 100 = 35$$

PŘÍLOHA P III: PŘÍRUČKA PRO POŘADATELSKOU SLUŽBU

Příručka pro pořadatelskou službu

Zpracovala:

Bc. Monika Šanderová

Schválil:

Bezpečnostní manažer klubu

2025

Obsah

1 Úvod.....	3
2 Stručná charakteristika stadionu	3
3 Práva a povinnosti pořadatelské služby	4
4 Stanovení rizikovosti zápasů	4
5 Důležitá telefonická čísla	5
6 Seznam možných rizik	5
7 Checklist.....	6
Přílohy.....	7

1 Úvod

Vážený příslušníku pořadatelské služby,

dostává se Vám do ruky praktický průvodce, který by měl sloužit jako návod, jak postupovat a na co si dávat pozor při výkonu činnosti bezpečnostní služby během domácích zápasů Chance národní ligy.

Cílem příručky je snaha o jednotnost v postupech všech členů týmu, usnadnění běžných úkonů a správné reagování na vzniklé mimořádné situace. Hlavním úkolem pořadatelské služby je zabezpečení kontinuálního a systematického průběhu celého zápasu podle platných předpisů Ligové fotbalové asociace a Fotbalové asociace České republiky. Jelikož by se měla fotbalová utkání nést v duchu fair play, tak i na pořadatele je kladen důraz dodržovat pravidla s respektem k návštěvníkům a ke hře, dále na profesionalitu, legitimitu, týmovost a ohleduplnost.

Příručka poskytuje informace nejenom novým pracovníkům, ale měla by nalézt využití i u ostřílených zaměstnanců bezpečnostních služeb. Posloužit může při školení nováčků, rozdávání úkolů před zápasem (jelikož obsahuje i tzv. checklist) nebo při posuzování, zdali členové postupovali podle pravidel.

Za celkovou bezpečnost na stadionu během utkání nese odpovědnost pořadatelský klub XY, za jednotlivé činnosti spojené s pořadatelskou službou zodpovídá bezpečnostní manažer klubu XY nebo hlavní pořadatel XY.

2 Stručná charakteristika stadionu

Stadion XY leží v zastavěné městské části. Nedaleko se nachází mateřská a základní škola a místní zámek. Jelikož ho lze nalézt vedle rozlehlého sídliště, vyskytuje se při utkání problém s parkovacími místy. Stadion má kapacitu okolo 2200 míst, které jsou rozděleny do dvou tribun, do sektoru hostujícího mužstva a na místa na stání. Do sektoru pro hosty vede samostatný vchod s vlastní pokladnou na vzdálenějším okraji hřiště. Možným bezpečnostním rizikem je vstup domácích fanoušků na vedlejší tribunu až za sektorem hostů, jelikož hrozí setkání obou táborů a drobné potyčky (míra pravděpodobnosti se odvíjí od rizikosti zápasu, viz níže).

Při vstupu jsou fanoušci obsluhováni zaměstnanci klubu, kteří provedou osobní prohlídku, aby do areálu nevnesli nedovolené předměty. Stadion disponuje turnikety u hlavní pokladny a u sektoru hostů, při využití vedlejšího vstupu pro hráče, funkcionáře a VIP členy se přes turniket nechodí. Areál je monitorován kamerovým systémem, který zabezpečuje přehled nad děním v areálu a pro zajištění bezpečnosti na stadionu.

3 Práva a povinnosti pořadatelské služby

Hlavním pořadatelem musí být fyzická osoba, která je starší 18 let a je členem FAČR. Zodpovídá za technický stav stadionu a průběh celého utkání. Má na sobě oblečení s nápisem „Hlavní pořadatel“. V pořadatelské službě mohou figurovat pouze proškolené zletilé fyzické osoby, přičemž každá osoba musí být řádně označena. Struktura pořadatelské služby je následovná:

- hlavní pořadatel,
- zástupce hlavního pořadatele,
- ostatní pořadatelé,
- pokladníci,
- zdravotní služba (lékař nebo zdravotník),
- hlasatel,
- obsluha osvětlení,
- videotechnik a
- bezpečnostní manažer.

Pořadatelská služba zabezpečuje plynulost celého zápasu, bezpečnost a ochranu života a zdraví osob. Na stadionu musí být přítomna od počátku příchodu prvních diváků až do odchodu všech fanoušků. Hlavními úkoly pořadatelů jsou:

- zajištění bezpečnosti na stadionu,
- kontrola respektování návštěvního a organizačního řádu,
- reakce na vzniklé nepředvídatelné situace,
- kooperace se základními složkami IZS,
- kontroly u vstupu na stadion,
- zamezení vstupu nepovolaným osobám.

4 Stanovení rizikovosti zápasů

Rizikovost utkání stanovuje PČR společně s FAČR, LFA nebo pořádajícím klubem v závislosti na očekávaném množství diváků, přítomnosti rizikových fanoušků či vyhodnocení podobných rizikových zápasů z minulosti. Rizikovost utkání se rozděluje následovně:

- nerizikové utkání,
- rizikové utkání a
- vysoce rizikové utkání.

Před každým rizikovým utkáním hlavní pořadatel společně s bezpečnostním pracovníkem klubu domluví koordinační setkání s příslušníky PČR. Při schůzce si vzájemně předají důležité informace o rizikovosti takového utkání a domluví kooperaci a komunikaci s dalšími zúčastněnými subjekty.

5 Důležitá telefonní čísla

V rámci návštěvního řádu a požární poplachové směrnice jsou uvedena významná telefonní čísla, která jsou nezbytná v případě vzniku mimořádné situace. Pro zjednodušení a lepší dostupnost bude jejich seznam uveden i zde.

Telefonní čísla tísňového volání:

• Integrovaný záchranný systém	112
• Hasičský záchranný sbor České republiky	150
• Policie České republiky	158
• Zdravotnická záchranná služba	155

Telefonní čísla havarijních a pohotovostních služeb:

• Plyn	1239
• Elektřina	800 225 577
• Voda	543 212 537

Další telefonní čísla:

• Bezpečnostní manažer klubu	...
• Hlavní pořadatel	...
• Vedoucí technického úseku	...
• Koordinátor organizace zápasů	...

6 Seznam možných rizik

V průběhu zápasu může dojít k následujícím rizikům, kterým musí nejenom pořadatelská služba věnovat náležitou pozornost:

• výtržnictví,	• použití zbraní fanoušky,
• vandalismus,	• falešné vstupenky,
• nepřiměřená aktivita PČR,	• rasistické urážky,
• pochybení pořadatelské služby,	• pyrotechnika,
• překročení kapacity stadionu,	• davová panika (tlačení),
• násilnost mezi hráči,	• požár,
• inzultace rozhodčích,	• špatný technický stav stadionu,

- nepříznivé počasí,
- aktivní útočník,
- teroristický útok (mimo aktivního útočníka),
- užití návykových látek fanoušky,
- ušlapání,
- zranění osob,
- technické problémy.

7 Checklist

K rychlému a přehlednému soupisu stanovených úkolů pořadatelské služby slouží tzv. checklist, jehož činnosti jsou rozděleny podle času na činnosti před fotbalovým utkáním, v průběhu a po něm.

Činnosti pořadatelské služby před utkáním:

- ☐ účast na schůzce s vedením, organizátory, bezpečnostní službou a složkami IZS minimálně 48 hodin před výkopem,
- ☐ vyhodnocení rizikovosti utkání,
- ☐ zajištění dostatečného počtu personálu dle rizikovosti utkání,
- ☐ zabezpečení přítomnosti složek IZS
- ☐ stanovení vedoucího pořadatelské služby,
- ☐ odborné školení pracovníků,
- ☐ zápis do prezenční listiny,
- ☐ rozdělení úkolů a odpovědnosti,
- ☐ přidělení vysílaček, reflexních vest, lékárničky,
- ☐ kontrola únikových cest,
- ☐ prověření vstupních bran (turnikety, popřípadě detektory),
- ☐ kontrola oddělení sektoru domácích a hostů (zábrany a oplocení mezi nimi),
- ☐ umožnění bezbariérového přístupu a
- ☐ zpřístupnění hygienického a technického vybavení (toalety, koše, sedačky).

Činnosti pořadatelské služby v průběhu utkání:

- ☐ rozmístění pořadatelů dle domluvy a bezpečnostních plánů,
- ☐ kontrola vstupenek a osobní prohlídka,
- ☐ navigace diváků a poskytování informací,
- ☐ pomoc osobám s omezenou možností pohybu,
- ☐ aktivní dohlížení na dodržování návštěvního řádu diváky,
- ☐ okamžité hlášení podezřelého chování či konfliktu,
- ☐ monitoring únikových cest,
- ☐ pravidelná komunikace s ostatními členy pořadatelské služby a
- ☐ spolupráce s dalšími zúčastněnými složkami.

Činnosti pořadatelské služby po skončení utkání:

- ☐ zajištění pokojného odchodu fanoušků ze stadionu,
- ☐ zamezení kontaktu domácích fanoušků a fanoušků hostujícího týmu (v součinnosti s PČR),
- ☐ závěrečná obchůzka po areálu,
- ☐ nahlášení závad nebo poškození určitého místa,
- ☐ vrácení vybavení a jeho kontrola,
- ☐ evidence mimořádných situací, které se v průběhu zápasu staly,
- ☐ závěrečná porada a zhodnocení vývoje,
- ☐ doporučení pro příští utkání (zpětná vazba),
- ☐ zhotovení závěrečné zprávy o průběhu zápasu a
- ☐ odevzdání zprávy hlavnímu delegátovi, posláni příslušným orgánům (FAČR, LFA).

Přílohy

Příloha 1 Seznam zkratk

FAČR Fotbalová asociace České republiky

IZS Integrovaný záchranný systém

LFA Ligová fotbalová asociace

PČR Policie České republiky

Příloha 2 Orientační plán stadionu – doplněno klubem

Příloha 3 Schéma rozmístění pořadatelské služby – doplněno klubem